

Amerykani przeciwko Anglikom

Konflikt i... interesy dwóch imperializmów

Dlaczego Bernadotte pojechał do Palestyny?

Walki w Palestynie wybuchły na nowo. Pośrednictwo Bernadotte'a nie przyniosło żadnych rezultatów. Przynajmniej dla Żydów i Arabów, dla pokoju w Palestynie. Na inną stronę działalności Bernadotte'a w tym kraju, rzuca ciekawe światło francuski publicysta Pierre Courtade.

Paryż (PAP). Nawigując do wznowienia działań wojennych w

ujęli w swe ręce kierownictwo akcji wojennej w Palestynie. Oni też ponoszą główną odpowiedzialność za wybuch walki.

Bernadotte nie zważał się na kwestionowanie decyzji ONZ, usiłując narzucić Żydom i Arabom „konferencję palestyńską”, sprzeczną z interesami jednych i drugich, ale chroniącą interesy anglo-amerykańskie.

Bernadotte domagał się, aby ochrona zapewniona świętemu miastu, została rozciągnięta na rurociągi naftowe i rafinerie w Haifie, tzn. na „Consolidated Oil Refineries” (angielskie tow. naftowe) i na „Irac Petroleum Company” (amerykańskie tow. naftowe). Według planu Bernadotte'a, granice państwa żydowskiego i arabskiego miałyby być zagwarantowane przez Amerykanów w zamian za upoważnienie do zakła-

danía baz wojskowych w Palestynie”.

W dalszym ciągu artykułu Courtade podkreśla rywalizację imperializmu angielskiego i amerykańskiego w Palestynie.

„Zwycięstwo Arabów — pisze on — byłoby zbyt dobrym interesem dla Anglików, aby mogło podejść się Amerykanom, a zwycię-

stwo Żydów, jeśli byliby oni zdolni stworzyć rząd, prawdziwie niezależny, byłoby sprzeczne z interesami Stanów Zjednoczonych. Jedni pragną szybkiego zakończenia wojny, drudzy przedłużenia się konfliktu, ale ani Angli, ani Amerykanie, nie troszczą się o sprawę pokoju i interesy Żydów i Arabów, ponoszących koszty konfliktu dwóch imperializmów”.

Zniknie Morze Kaspijskie

Astrachan (API). Zagadnieniem osuszania Morza Kaspijskiego zajmowało się wielu uczonych. Jednym z nich jest inżynier radziecki, Andrejew.

Oto w jaki sposób chciałby uczony radziecki zrealizować plan osuszenia Morza Kaspijskiego:

Na wstępie gigantycznych prac zostaje wybudowana pod Kamyzmem, niedaleko Stalingradu, olbrzymia tama o długości 4 kilometrów. W ten sposób zostałyby zatrzymane wody Wołgi i skierowane w koryta rzek Jersulan i Torczun. Odprowadzane wody rozlałyby się na wschód i objęłyby kamieniste, bezładne stepy używając je i zamieniając w uprawne pola. Przez ciągłe wyczerpywanie wody Morze Kaspijskie kurczyłoby się z każdym rokiem i po upływie 42 lat znikłoby zupełnie z powierzchni ziemi.

DZIŚ W NUMERZE

List z wczoraj

Nie gardzić Nowogardem

Palestynie. Pierre Courtade pisze na łamach „Humanité”:

„Staje się coraz bardziej jasne, że hr. Bernadotte pod pretekstem akcji rozjemczej prowadził po prostu grę anglo-amerykańską. Król Transjordanii, Abdulah, jest obecnie naczelnym dowódcą wszystkich sił arabskich w Palestynie. Oznacza to, że Angli-

Bogate złoża gipsu odkryto w woj. kieleckim

Kielce (API). Na terenie woj. kieleckiego w zamkniętym wieloboku: Kielce—Miechów—ujście Nidy (Nowy Korczyn)—Opatów—Kielce odkryto bogate złoża surowców mineralnych.

Przeprowadzone badania wykazały istnienie w całym dorzeczu Nidy olbrzymich pokładów gipsu krystalicznego. Prowizoryczne obliczenia określają je na 200 milionów ton. Gips na terenie tamtejszym występuje przeważnie

tuż pod powierzchnią ziemi, co w dużym stopniu zwiększa możliwość eksploatacyjne.

Poza gipsem woj. kieleckie posiada również duże złoża gliniek ogniotrwałych i wysokiej jakości gliniek białych, nadających się do produkcji najlepszych gatunków fajansu.

Na terenie złóż powstaną w okresie najbliższych kilku lat złożymy gipsowe, a obok nich dwa wielkie zakłady przetwórcze gipsu, fabryki elementów budowlanych (gipsowych) i fabryka chemiczna, której podstawowym surowcem produkcji będzie gips. Jeszcze w r. b. Zjednoczenie Przemysłu Surowców Mineralnych ustali miejsce powstania łomów gipsowych i zakładów przetwórczych. W przyszłym roku rozpoczęta już zostanie budowa zakładów.

Wolny dostęp dla kutrów

Szczecin. (API). W Szczecinie przystąpiono do usunięcia przesłania zwanego na Odrze mostu Sobieskiego. Utrudniał on dostęp kutrom rybackim do chłodni na Łasztowni.

Przemysł francuski na łasce amerykańskich przedsiębiorców

Paryż (PAP). W drugim i ostatnim dniu plenarnego posiedzenia komitetu centralnego francuskiej partii komunistycznej, Jacques Duclos wygłosił referat, poświęcony analizie bieżącej sytuacji politycznej i gospodarczej Francji.

Mówca stwierdza m. in., że ce-

KRAKÓW POLSKI

Kraków. W czerwcu br. wyjechało z woj. krakowskiego na Ziemię Odzyskaną 182 rodziny (923 osoby), a do woj. rzeszowskiego przesiedliły się 102 rodziny (466 osób).

Wrocław. W Pustkowi Wilczkow skim, pow. Wrocław, przyszedł na świat, w rodzinie Pawła Jużyszyna siódmy z kolei syn.

Poznań. — W najbliższym czasie rozpocznie się w Poznaniu budowa Domu Zdrowia, której koszt, wraz z urządzeniem, wyniesie ok. 100 milionów zł.

Wrocław. 18 bm zostanie oddany do publicznego użytku pierwszy poza Warszawą, na środkowej i dolnej Wiśle, odbudowany, stały most drogowy we Wrocławiu.

Warszawa. — Przed kilku dniami rozpoczęły się pierwsze prace ziemne poprzedzające budowę nowego dworca Warszawa — Śródmieście.

Szczecin. — Jedną z prywatnych firm szczecińskich rozpoczęła produkcję tzw. traktorów ogrodkowych z silnikami o mocy 3 — 8 KM.

„Opera Polskich Rzek“

Warszawa (API). Ministerstwo Ziemi Odzyskanych poleciło wojewodom wydanie zarządzeń, mających na celu okazanie kierownictwu imprezy „Opery Polskich Rzek”, jak najdalej idącą pomoc przy organizowaniu widowisk.

„Opera Polskich Rzek” organizowana jest przez Towarzystwo Przyjaciół Opery w Krakowie na zlecenie i przy pomocy Ministerstwa Kultury i Sztuki. Opera pomyślana jest jako impreza objaz-

dowa na trasie wodnej Gliwice — Koźle — Szczecin. Przedstawienia, na które złożą się opera St. Moniuszki „Flis” oraz obraz baletowy „Wesele Krakowskie” przeznaczone są dla ludności nadbrzeżnej.

Celem imprezy jest upowszechnienie sztuki wśród najszerszych mas pracowniczych nadbrzeżnych miast i wsi.

Wszystkie przedstawienia odbywać się będą bezpłatnie.

czą charakterystyczną obecnej sytuacji są ataki kapitalistów francuskich i rządu, gorliwie wykonujących dyrektywy imperialistów amerykańskich, przeciwko różnym warstwom ludności pracującej miast i wsi.

Przechodząc do dokładnej analizy tendencji rozwojowych obecnej sytuacji gospodarczej we Francji Duclos stwierdził, że dalszy wzrost produkcji przemysłowej napotyka na cały szereg trudności. Zrodził tych trudności mówca dopatruje się w „marshallizacji” Francji. Imperialiści amerykańscy opanowują kluczowe gałęzie przemysłu francuskiego, stają się głównymi dostawcami Francji i tym samym decydują o przyszłości przemysłu francuskiego. Dotyczy to w szczególności przemysłu hutniczego, który uależniony od dostaw węgla i koksów z USA, zdany jest zupełnie na łaskę przemysłowców amerykańskich.

Owacje na cześć delegacji polskiej

Zakończenie obrad Międzynarodowej Organizacji Pracy

San Francisco (PAP) Dn. 10 bm zakończyły się obrady konferencji Międzynarodowej Organizacji Pracy. Konferencja uchwaliła projekt konwencji o wolności zrzeszania się i o gwarancji praw związków zawodowych.

W toku dyskusji nad tą konwencją, delegacja polska zgłosiła szereg wniosków zmierzających do podkreślenia roli ruchu zawodowego w dziele odbudowy pokoju światowego, wyeliminowania pracodawców z zasięgu działania konwencji oraz stwierdzenia, że pogwałcenie praw klasy robotniczej i jej związków zawodowych jest sprzeczne z kartą ONZ. Wnioski te zostały odrzucone wie-

kszością głosów pracodawców i antydemokratycznych rządów.

Konferencja uchwaliła ponadto konwencję i zalecenia w sprawie organizacji służby zatrudnienia oraz projekt zaleceń w sprawie poradnictwa zawodowego. Po wszechnie podkreślano wkład delegacji polskiej przy opracowaniu zaleceń w kwestii poradnictwa zawodowego.

Po uchwaleniu projektów rewiz-

Amerykani odmówili dzieciom francuskim wiz do Polski

Paryż (PAP). Amerykańskie władze okupacyjne w Niemczech odmówiły wydania wizy tranzytowej dla 800 dzieci francuskich, które miały spędzić wakacje w Polsce, Czechosłowacji, Rumunii i Bułgarii.

Tunel pod kanałem La Manche

Paryż. Odbyła się tu konferencja pomiędzy delegacjami parlamentarnymi brytyjskich i francuskich, na której wypowiedziano się za budowę tunelu pod kanałem La Manche. Odpowiedni wniosek w tej sprawie będzie wkrótce złożony w parlamentach obu państw,

Rys. Gwidon Miklaszewski

Trzy razy większa produkcja niż przed wojną 10-lecie „Stalowej Woli“

Stalowa Wola (PAP). W zakładach „Stalowa Wola” odbyła się w dniu 11 bm uroczystość związana z obchodem 10-lecia istnienia huty i podjęcia produkcji. Na uroczystości przybył wicemin. przemysłu i handlu Eugeniusz Szyr, oraz wicemin. J. Falkiewicz. W obchodzie wzięli ponadto liczny udział przedstawiciele kluczowych przemysłów z dyr. nac. CZPW Topolskim na czele. Właźce wojewódzkie reprezentował wicewojewoda rzeszowski Łazarzki.

Po powitaniu gości przez dyr. huty „Stalowa Wola”, inż. Kowalskiego i wpisania się do księgi pamiątkowej zakładów, zabrał głos wicewojewoda Łazarzki. — Mówca podkreślił, że huta „Stalowa Wola” jest dumą wojewódz-

stwa rzeszowskiego, i że była ona pierwszą z zakładów hutniczych, które już w roku 1944 w najtrudniejszych warunkach podjęły produkcję. W serdecznych słowach witał następnie gości pierwszy jubilat huty, Jastrzębki, oraz przewodniczący Rady Zakładowej Dudek.

Trzeba podkreślić, że pracownicy huty „Stalowa Wola” dwukrotnie zdobyli dotychczas honorowy sztandar pracy przemysłu hutniczego i że w pierwszym półroczu br. wykonali 70 proc. produkcji przewidzianej planem.

Następnie zabrał głos wicemin. przemysłu i handlu Eug. Szyr, witany burzliwymi oklaskami zgromadzonych hutników. Pozdrawiając hutników w imie-

niu ministra przemysłu i handlu, mówca oświadczył:

Huta „Stalowa Wola” jest symbolem nowego jutra Polski ludowej w województwie, w którym za czasów sanacji chłopci wegetowali na karłowatych gospodarstwach. „Stalowa Wola” to twierdza socjalizmu. Stal i maszyny, które tu produkują, torują drogę do lepszego, sprawiedliwszego jutra dla całego narodu”.

Wicemin. Szyr omówił osiągnięcia przemysłu polskiego, który w drugim roku realizacji planu trzy letniego zdołał przekroczyć przedwojenną produkcję stali, wyrobów walcowanych, innych wyrobów przemysłu metalowego, zwiększając równocześnie w coraz silniejszym stopniu wydobycie węgla.

Na poszczególne osiągnięcia huty „Stalowa Wola” zwrócił następnie uwagę dyr. gen. CZPH, inż. Borejdo, podkreślając, że w ciągu trzech lat w Polsce ludowej, huta ta 3-krotnie powiększyła produkcję przedwojenną.

Po przemówieniach wiceministrowie wraz z gośćmi, kierownictwem i przodownikami pracy zwieździli hute.

W pięknie udekorowanej sali konferencyjnej huty odbyła się następnie narada techniczna z udziałem obu wiceministrów.

Berlin (PAP). Według informacji agencji ADN, frakcja socjalistycznej partii ludowej w Landtagu heskim zgłosi na następnym plenarnym posiedzeniu wniosek potępiający politykę niewykonywania uchwał poczdamskich. Po uchwaleniu tego wniosku. Landtag heski ma zwrócić się do amerykańskich władz okupacyjnych z prośbą „o przyjęcie propozycji radzieckiej w sprawie zawarcia traktatu pokojowego i wycofania z Niemiec wszystkich wojsk okupacyjnych”.

Na własnym podwórku

i tylko na nim! Dalibóg, wstyd wynosić to poza podwórko! Ale trzeba, bo chcemy mówić o rzeczy poważnej: o stylu życia.

A było tak:

Do Gliwic — poważnego ośrodka kulturalnego i przemysłowego — przyjeżdża pewien zespół na dwa występy: wielkie nazwiska, wielka reklama, specjalna salonka kolejowa. Oczywiście, zainteresowanie jest olbrzymie.

I dlatego, ze względu na to zainteresowanie, na kult pięknego nazwiska, które stało się już pojęciem w kraju, boli, gdy na scenie ukazują się człowiek pod dobrą datą. Dlatego boli, że publiczność, m. in. robotnicza i młodzieżowa, musi tupaniem żądać opuszczenia sceny przez recytującego (zwłaszcza, gdy wylewa on szklankę z wo-

dą na ubranie), że w sali słychać okrzyki: „Skandal!”.

Chodzi nam o tę kropelkę, która dopełnia złego.

Nie można prowadzić walki z alkoholizmem i — szerzyć równocześnie w pismach humorystycznych kult picia. Nie można zwalczać alkoholizmu w społeczeństwie i pokazywać na scenie ludzi z głośnym nazwiskiem w stanie nieprzytomnym.

Gliwice są ośrodkiem przemysłu wym. Niechaj się niektórzy nasi literaci uczyć stylu życia Gliwic, ale niech nie pokazują Gliwicom swego stylu życia.

Bo jeśli już tak trzeba, jeśli inaczej nie można — pozostawcie Gliwicom czytanie wierszy. Przeczytajcie, zrozumieją. Nie pokazujcie natomiast tego, cośmy widzieli ...

Pierwszy hejnał z wieży Ratusza

Dwa nowe muzea otwarto we Wrocławiu

Wrocław (st). Wrocław otrzymał w niedzielę, 11 bm. dwie nowe ważne placówki kulturalno-naukowe.

Pierwszą z nich jest Muzeum Państwowe, mieszczące się w nowoobudowanym budynku przy pl. Piaskowskiego. W uroczystości otwarcia wzięli udział m. in. wiceministrowie Sokorski, Gluck i Kościński, wicewojewoda wrocławski Barchacz, dowódca O. W. gen. Daniluk, przewodniczący Wojewódzkiej i Miejskiej Rady Narodowej, Grochalski i Paszke, prezydent miasta Kupczyński wraz z wszystkimi wiceprezydentami, dyrektor Instytutu Śląskiego dr Lutman, liczni przedstawiciele

świata nauki, kultury i sztuki oraz zaproszeni goście. Naczelna dyrekcja muzeów i ochrony zabytków przy Ministerstwie Kultury i Sztuki reprezentowali dr Lorentz i jego zastępca mgr. Kieszkowski.

W imieniu nieobecnych wojewody Piaskowskiego powitał ministrów i gości nacelnik woj. wydziału kultury i sztuki Porejko, podkreślając w swym przemówieniu, że muzeum wrocławskie jest wyłącznie owocem polskiej pracy. Nacelnik Porejko zapewnił, że władze wojewódzkie otoczą nowo otwartą placówkę jak największą opieką.

Stary, zabytkowy ratusz — dodał mówca — będzie gromadził zabytki historii, dotyczącej miasta, zarówno w przeszłości, teraźniejszości jak w przyszłości. Miasto otoczy tę placówkę troskliwą opieką.

Wicemin. Sokorski, przecinając wstęgę, podkreślił w przemówieniu znaczenie polityki państwa, które w okresie niespełna kilku tygodni oddaje do użytku publicznej piętą z kolei instytucję muzealną.

Jesteśmy u siebie

„Nie chcemy — mówił wiceminister — utracić nic z naszej przeszłości historycznej, tego co było w naszej sztuce i kulturze. Chcemy jednak naszą obecną polską kulturę i sztukę oprzeć o mocne zręby naszej historii. Otwarcie Muzeum Historycznego m. Wrocławia ma szczególną wymowę.

Fakt otwarcia muzeum jest świadectwem tego, że Wrocław był zawsze miastem polskim, że jesteśmy tu u siebie gospodarzami. Wysłek, który włożono w organizację Muzeum Historycznego, jest symbolem pracy, jest dowodem, że miasto to odbudujemy i zagospodarujemy całkowicie.

Na zakończenie zebrani zwiedzieli poszczególne sale ratuszowe, mieszczące ekspozyty. W 18 salach zebrano m. in. stare oryginalne dokumenty miejskie, sądowe, pomysłowo zobrazowano historyczny rozwój herbu miasta i herbów książąt śląskich. Liczne pieczęcie w gablotkach, odlewy, kolekcja proporców z godłami miast i księstw śląskich, godła cechowe i szereg innych ciekawych eksponatów uzupełniają pięknie zrekonstruowane sale Ratusza.

Czwarta placówka

Dyr. prof. Lorentz, nawiązując do okoliczności, iż muzeum we Wrocławiu jest czwartą z kolei placówką tego rodzaju otwartą w ciągu miesiąca w różnych ośrodkach Polski, podkreślił, iż placówka wrocławska ma specjalne znaczenie.

W ciągu trzech lat zabezpieczono zabytki kultury i sztuki na terenie Dolnego Śląska. Duże zasługi na tym odcinku położyli woj. Piaskowski, rektor Kulczyński,

prof. Majewski, prof. Jamka, kuria biskupia, a przy odbudowie gmachu muzealnego dyr. inż. Rybicki. Muzeum państwowe we Wrocławiu — powiedział dalej prof. Lorentz — będzie wielką placówką naukowo-oświatową, którą zainteresują się niewątpliwie jak najszersze rzesze Polaków, w szczególności w okresie Wystawy Z. O.

Przebiega wstęgę dokonał wicemin. Gluck, po czym goście zwiedzieli poszczególne działy muzeum.

Muzeum historyczne

W pół godziny później odbyło się otwarcie nie mniej ważnej placówki naukowo-badawczej, muzeum historycznego m. Wrocławia.

Meble z... lnu

Wrocław (API). Państwowa roszarnia lnu w Grabach na Dolnym Śląsku uruchamia po raz pierwszy w Polsce produkcję płyt budowlanych z marnujących się dotychczas paździerz lnianych. Płyty z lnu przypominają wyglądem i składem chemicznym dyktę. Nadaje się ona do wyrobu izolacji mieszkaniowych, a nawet mebli.

Sposób metody produkcji płyt „lnianych” został już opracowany przez Instytut Badawczy Budownictwa. W chwili obecnej rozszarania przygotowuje pomieszczenia i aparatury dla nowej produkcji.

Katastrofa w Jugosławii

Belgrad. Podano oficjalnie do wiadomości, że w południowej Serbii nastąpiła wielka katastrofa kolejowa na skutek zderzenia się pociągu osobowego z towarowym. W katastrofie zginęło 20 osób, zaś 11 odniosło ciężkie obrażenia.

Koblencckie mistyfikacje

Naród niemiecki pragnie zjednoczenia. Świadectwem tego są wyniki referendum, przeprowadzonego w radzieckiej strefie okupacyjnej i wypowiedzi przywódców ludowych zarówno w zachodnich jak i we wschodnich Niemczech. Doceniając znaczenie tego faktu, premierzy 11 państw zachodnich Niemiec zjechał się w Koblencji, dając w pierwszych dniach swych obrad wyraz nieprzychylnego ustosunkowania się do uchwał konferencji sześciu w Londynie.

Stanowisko to wydać się musiało od razu dziwne tym wszystkim, którym wiadomo było, że politycy SPD i CDU działali dotychczas na rzecz wprowadzenia statutu okupacyjnego w Niemczech zachodnich, a przeciwko zjednoczeniu Niemiec.

Zjawisko powyższe nie jest jednak bynajmniej zbyt skomplikowane. Politycy SPD i CDU, zając sobie sprawę z niezadowolenia opinii publicznej w Niemczech, powstałego z chwilą ogłoszenia zalet frankfurckich, postanowili przez wyrażenie swych zastrzeżeń pod adresem uchwał londyńskich, odzyskać utracone zaufanie w tej części społeczeństwa, na którą w zasadzie liczyli. Wiedzą oni aż nadto dobrze, że polityka, zmierzająca do ugruntowania obecnego podziału Niemiec, jest w społeczeństwie niemieckim jak najmniej popularna, a jej szermierze nie mogą liczyć na dłuższe jej poparcie mas ludowych.

Z drugiej jednak strony muszą się oni liczyć ze stanowiskiem i zamierzeniami Anglosasów, swych protektorów. O tym, że tak jest w istocie, że składowe przez nich oświadczenia miały na celu jedynie zmylenie czujności społeczeństwa niemieckiego i „wybielenie się” wobec niego — świadczy finał obrad koblencckich.

Przywódcy zachodnio-niemieccy uprawiają w dalszym ciągu konsekwentnie politykę podziału kraju i bynajmniej nie sprzeciwiają się w zasadzie statutowi okupacyjnemu i projektom utworzenia państwa zachodnio-niemieckiego. Drobne poprawki, po zgłoszeniu ponownie, poprawiane, nie zmieniają (nie mają zresztą tego na celu) faktu, że tworzone przez mocarstwa zachodnie państwo zachodnio-niemieckie oparte będzie w gruncie rzeczy na frankfurckim statuście okupacyjnym.

Konferencja w Koblencji zakończyła się ogłoszeniem komunikatu, z którego wynika, że uczestnicy zjazdu poparli jednogłośnie projekt zachodnich władz wojskowych w sprawie ścisłej unifikacji gospodarczej trzech stref zachodnich, wysunęto „wiasną” koncepcję statutu administracyjnego, która nie różni się wiele od ujęcia londyńskiego, wysunęto wniosek stworzenia specjalnego trybunału interpretacyjnego dla postulatów statutu okupacyjnego. Aby jednak nie było już żadnych wątpliwości, premier Palatynatu, Altmeyer oświadczył na zakończenie obrad, że starano się przyjąć te postanowienia władz okupacyjnych, opracowane na konferencji w Londynie, które mają znaczenie pozytywne dla dalszego rozwoju Niemiec zachodnich.

Oczywiście, zgodnie z tendencjami separatystycznymi i wbrew powszechnym niemieckim dążeniom ku jedności. (a-es)

Skutki reformy walutowej w Niemczech zachodnich

Wzrost bezrobocia i spekulacji

Monachium (ZAP). — Burmistrz Monachium, Tomasz Winner, oświadczył dziennikarzom, że sytuacja finansowa miasta jest wprost katastrofalna. W wyniku separatystycznej reformy walutowej w Bizoni należy się liczyć ze wzrostem bezrobocia, a utrzymanie ludzi pozabawionych pracy nadzwyczajnie poważnie fundusze zarządu miejskiego.

Stuttgart (ZAP). Minister gospodarczy Wirtemberg-Badenii, dr Pfeiff podkreślił antysocjalny, niesłuszny charakter separatystycznej reformy pieniężnej przeprowadzonej przez władze anglo-amerykańskie. Wielu spekulantów żeru

jących na zmiennej koniunkturze finansowej dorobiło się znacznych majątków, na odwrót wielu drobnych zbieraczy utraciło swe niewielkie, z trudem zacczęszczone kwoty. Dr Pfeiff stwierdził również, że realizacja planu Marshalla zupełnie nie wpłynęła na polepszenie się stosunków gospodarczych w Niemczech.

Minister finansów w Wirtemberg-Badenii, dr Kothler, oświadczył, że kwoty pieniężne w skarbie krajowym wystarczają tylko na pokrycie wydatków do 15 sierpnia br. Dr Koehler wystąpił z wnioskiem obniżenia wydatków na utrzymanie wojsk okupacyjnych w celu odciążenia skarbu krajowego.

Monachium (ZAP). W odpowiedzi na wniosek organizacji akademickich w Bawarii o finansowe poparcie studentów, minister Kraus oświadczył, że z uwagi na obecną ciężką sytuację finansową w całym kraju, spowodowaną przeprowadzeniem reformy walutowej, stypendia i zapomogi nie będą udzielane. Anglo-amerykańskie władze wojskowe — dodał minister finansów — nie okazują najmniejszego zainteresowania dla opieki nad niemiecką młodzieżą studiującą.

Wallace broni górników

Nowy Jork (PAP). Kandydat na prezydenta USA z ramienia III partii, Henry Wallace, ostro zaakcentował decyzję władz federalnych zwrócenia się do sądu z wnioskiem o wydanie nakazu przerwania strajku 40 tysięcy górników, zatrudnionych w kopalniach węgla, należących do towarzystw przemysłu stalowego. Wallace oświadczył, że jest to jeszcze jednym dowodem podejmowania przez rząd próby łamania strajku siłą i faworyzowania monopolu amerykańskich.

Rząd USA — oświadczył Wallace — pragnie przekształcić górników amerykańskich w niewolników najbardziej chciwego na zyski monopolu, przemysłu stalowego, zmuszając ich do pracy wbrew ich woli i nie gwarantując przestrzegania umowy zbiorowej.

śp. GUSTAW DEISSENBERG

Major W. P. w st. specz., kierownik Wydz. Transport. C. Z. M. P. W., Kawaler Orderu Wirtuti Militari, Krzyża Walecznych i innych

opatrzony Św. Sakramentami, po krótkich cierpieniach przesnął w Panu dnia 11 lipca 1948 roku.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Kopernika nr 11 na cmentarz przy ul. Sienkiewicza, odbędzie się dnia 14 lipca 1948 roku o godz. 16.30.

Msza św. żałobna odbędzie się tegoż dnia o godz. 7.30 w kościele Św. Piotra i Pawła, o czym zawiadamia pogrzebowa w smutku

2737 RODZINA I PRZYJACIELE

Usprawnienie komunikacji w Berlinie

Komunikat radzieckich władz okupacyjnych

Berlin (API). Departament prawny niemieckiej komisji ekonomicznej podał do wiadomości, że mimo intencji brytyjskiego i amerykańskiego zarządu wojskowego zdezorganizowania transportu w Berlinie, pociągi berlińskie będą funkcjonowały bez ograniczeń. Podjęte będą specjalne kroki w celu przywrócenia pełnej komunikacji w Berlinie, co bez wątpienia przyjęte zostanie z zadowoleniem przez ludność Berlina.

Niemiecka komisja ekonomiczna czyni wszystko, by poprawić sytuację gospodarczą berlińczyków. Dzienniki niemieckie w sowieckim sektorze Berlina publikują komunikat biura informacji wojskowej w Niemczech, który brzmi, jak następuje:

„Dnia 8 lipca gen. Kwazsinn, szef departamentu transportowego sowieckiej administracji wojskowej w Niemczech, powiadomił brytyjski departament transportowy w Berlinie, że obecnie, niestety, niemożliwe jest przywrócenie komunikacji wodnej z Wit-

tenbergią z powodu reparacji służ w pobliżu Ratenu.

Gen. Kwazsinn wskazuje w swym liście, że brytyjskie statki rzeczne otrzymały prawo wolnego przejazdu, pod warunkiem posiadania odpowiednich dokumentów.

Generalnie kończy zapewnieniem, że podjęte zostały środki, by naprawę służ zakończyć w możliwie jak najkrótszym czasie.

Rekordowe zbiory w ZSRR

Moskwa (PAP). Z całego kraju w dalszym ciągu napływają do stolicy ZSRR wiadomości o niezwykle obfitych zbiorach. Niektóre kolchozy ukraińskie osiągają nienotowane dotychczas rekordowe zbiory 440 — czterech zboża z jednego hektara.

Do 5 lipca na Ukrainie zżęto trzy razy więcej zboża aniżeli w tym samym okresie roku ubiegłego.

Pierwsze ekspozyty w pawilonie przemysłowym

Wrocław. (PAP) W Pawilonie Przemysłowym Wystawy Z. O. odbywa się ustawianie pierwszych ekspozycji przemysłu hutniczego, metalowego i włókienniczego. W godzinę po przekazaniu pawilonu do użytku, została wprowadzona do hali przemysłowej zbąta tokarka do zestawów kołowych z fabryki maszyn w Kuźni Raciborskiej. Następnego dnia przystąpiono do montowania maszyn ze Świdnickiej Fabryki Maszyn i Aparatów oraz z Zakładów Budowy Aparatów Chemicznych i Maszyn w Nysie.

Bytomskie Zakłady Budowy Maszyn przywoziły już cztery podosiłki wagonowe, typu Kotruifa i model dźwigu portowego

Zespół Domu Wojska Polskiego we Wrocławiu

Wrocław (st). W dniach od 23 do 29 lipca gościć będzie we Wrocławiu 150-osobowy zespół artystyczny Domu Wojska Polskiego z Warszawy. Zespół ten wystąpi z baletem, chórem i orkiestrą w Hali Ludowej, rozpocznając cykl wielkich imprez Wystawy Z. O.

Kierownikiem chóru i orkiestry jest płk. T. Ratkowski, kierownikiem baletu M. Kopskiński. W programie jest m. in. balet klasyczny „Gioconda” i balet ludowy „Wesele na wsi”.

Specjalna obsługa pocztowa

Wrocław. W związku z Wystawą Ziem Odzyskanych we Wroc-

ławiu, zostanie zorganizowana na cały okres jej trwania specjalna służba doręczycielska dla wszelkiej korespondencji listowej, warstościowej i telegraficznej oraz paczek bez względu na ich wagę adresowanych na teren Wystawy.

Celem osiągnięcia jak najprawiejszego doręczania tych przesyłek, Dyrekcja Poczty i Telegrafów uprasza PT klientele o podawanie w adresach określenia „Wystawa” oraz wskazania terenu „A” czy też „B”, zależnie od tego na którym z nich mieści się pawilon, stoisko lub kiosk, nadto numery względnie inne bliższe cechy odróżniające te obiekty.

Właściwe zatem i dokładne adresowanie korespondencji nie tylko ułatwi obopólnie pracę lecz przede wszystkim spowoduje najszybsze doręczenie jej adresatom.

Bryła lodu

Wrocław (st). W pawilonie polskich zdrowisk będzie można oglądać bryłę sztucznego lodu o temperaturze poniżej 70 stopni C. Lód będzie zamknięty w specjalnym pomieszczeniu, dotknięcie bowiem bryły grozić może... odmrożeniem.

Występ Kurnakowicza

Wrocław (st). Ulubieniec publiczności wrocławskiej, Jan Kurnakowicz, opuszcza z końcem lipca Wrocław, wyjeżdżając do Warszawy, gdzie weźmie udział w nakręcaniu filmu „Robinson warszawski”. Przed wyjazdem z Wrocławia Kurnakowicz wystąpi jeszcze w dniu otwarcia Wystawy Z. O. w sztuce „Harry Smith opu-

szcza Amerykę”, gdzie gra główną rolę.

Lustracja hoteli

Wrocław. (st) Organa kontrolne zarządu miejskiego przeprowadziły ostatnio dokładną lustrację hoteli wrocławskich, które będą przygotowane do przyjęcia licznych gości krajowych i zagranicznych w okresie wystawy. Stan sanitarny hoteli będzie stale kontrolowany.

Moskwa. (PAP) Dnia 10 bm. ambasador Australii w Związku Radzieckim, Watt, doręczył wice-ministrowi spraw zagranicznych ZSRR, Gusiowowi, dokumenty ratyfikacyjne traktatów pokojowych, zawartych z Rumunią, Bułgarią, Węgrami i Finlandią.

Przegląd prasy

Jeszcze o alkoholizmie

Zagadnienie walki z alkoholizmem stało się przedmiotem obrad Komisji Skarbowo-Budżetowej Sejmu w grudniu ub. r. Od tego czasu rozpoczęła się wielka akcja walki z alkoholizmem, która objęła swym zasięgiem cały kraj.

Zagadnienie alkoholizmu pojawiło się i pojawia raz po raz na szpalach prasy. Ostatnio „ROBOTNIK” zamieszcza znowu artykuł na ten temat zwracając uwagę na szczególne zadania jakie mają tutaj do spełnienia nauczyciele.

„Polska jest krajem spóźniejącym pod względem oświaty i kultury w znaczeniu masowym. Właśnie niski stan oświaty w szerokości rzeszach chłopskich i robotniczych był najlepszym podłożem pijanstwa, które zastępowało przyjemności teatru, kina, świątlicy. Zamiast życia kultury zbiorowej, szynk czy restauracja koncentrowały obywatelskie zainteresowania. W powojennej Polsce wiele się zmieniło.”

W dalszym ciągu „ROBOTNIK” przedstawia prowadzoną obecnie walkę z alkoholizmem.

„Wydano surowe zakazy urządzania jakichkolwiek imprez z alkoholem w obrębie szkolnictwa. Zakazano odstępowania sal szkolnych na zabawy organizacyjnej, jeśli się nie zobowiążą, że „bufet nie będzie obficie zaopatrzonej w alkohol. Te same rozporządzenia obowiązują na koloniach, obozach wędrownych pozostających pod opieką nauczycieli.”

W wyniku tej akcji — jak stwierdza „ROBOTNIK” nastąpiło już pewne otrzeźwienie w społeczeństwie. W pierwszym kwartale konsumpcja alkoholu spadła zwłaszcza w obozach przemysłowych, najbardziej zagrożonych.

„ROBOTNIK” powraca do podkreślenia wielkiej roli nauczycielstwa i pisze:

„Tak więc 100-tysięczna armia nauczycielska może walczyć przeciwko złośliwej nauce nad wrogiem, groźnym dla odradzającego się narodu, któremu przepadła tak wielka rola odbudowy ze zniszczeń okupacji zarówno na polu gospodarczym jak i społecznym i kulturalnym.”

SKROTA TELEGRAFICZNY

Tel Aviv. Władze Izraelu dokonały dewaluacji funta palestyńskiego, oddzielając go całkowicie od bloku sterlingowego.

Kopenhaga. Wczoraj podpisany został sowiecko-duński układ handlowy. Dania dostarczać będzie ZSRR produktów rolnych, w zamian za produkty chemiczne i nasiona bawełny.

Praga. W pierwszych dniach sierpnia przybędzie do Pragi na międzynarodowy kongres prawników prof. Albert Einstein, który wygłosi szereg odczytów z dziedziny energii atomowej.

Trasa W — Z symbolem nowej Warszawy

(Korespondencja własna „Dziennika Zachodniego“)

Przed tablicą ze szkicem trasy W-Z gromadzą się codziennie tłumy warszawiaków — codzienny komunikat przynosi nowe dane o postępach prac przy budowie. Biała kartka papieru zapisana tysiącami metrów sześciennych wywiezionej ziemi i gruzu, tonami cementu, z którego buduje się ściany tunelu — mówi o ogromie prac przy budowie trasy.

Realizuje się największa arteria komunikacyjna nowej Warszawy.

Ale nie wystarczy suchy komunikat. Najlepiej obejrzeć wszystko własnymi oczami.

Warszawa, w lipcu

Na budowie wre praca. Setki łopatów zagłębia się w miękką ziemię, słychać zgrzyt łańcuchów, łoskot pracujących motorów, świst lokomotyw i dudnienie wagoników, pędzących po szynach, których gęsta sieć opasa cały teren budowy.

Wielki buldożer, który wydaje się dziwnie mały na tle ogromnego dołu, spycha całe zwalę ciężkiej, gliniastej ziemi pod łapy — uchwytów kopaczek. Zgrzyt łańcuchów i żelazna łapa opuszcza się w dół, zagarnia kęs żółtej ziemi i niesie go wysoko aż nad podstawione wagoniki kolejki. Ziemia wypełnia wagonik, a dźwięk schyla się po nową porcję ładunku.

O parę metrów dalej robotnicy wbijają pale pod oszalowania ścian tunelu.

Skrzypi rząd drewnianych trójkątnych koźłów — żurawi. Z otworu wysuwają się jeden za drugim drewniane cebrы napełnione ziemią — tu pogłębia się tunel. Wydobytą ziemią wędruje do wagoników, których ponad 1.000 opuszczają codziennie teren trasy W-Z.

Warszawa odzyska dawny wygląd

Nad brzegiem wykopu stoi kilka betoniarek. Długimi drewnianymi rynnami zsuwa się mokra struga cementu w oszalowania i zastęga tworząc ściany tunelu. Na miejsce dawnego wiaduktu Pancera przygotowuje się fundamenty pod niski wiadukt, który połączy trasę W-Z z Wisłą.

Z boku czerwienią się jasną cegłą mury odbudowanego osiedla na Mariensztaku. Już wkrótce ten fragment starej Warszawy odzyska swój dawny wygląd.

Naturalnej wielkości makieta przekroju ścian tunelu, ustawiona na dziedzińcu pałacu „pod Błachą“ gromadzi tłumy ludzi, którzy chcą zobaczyć jak „ich“ tunel będzie wyglądał po zakończeniu prac.

Właściwe prace przy budowie trasy W-Z rozpoczął „Beton-Stal“ w lutym br. po rozebraniu wiaduktu Pancera.

O ogromie zamierzeń świadczą cyfry.

Prace ziemne obejmują wywózkę 300.000 m³ gruzu oraz 120.000 m³ ziemi z wykopów pod ściany tunelu. Rozebrane zostały mury zniszczonych domów w ilości 100.000 m³ — do rozbiórki pozostało jeszcze 30.000 m³ muru.

„Anteusz“ przy pracy

Przy budowie pracuje obecnie 2.000 robotników, majstrów, inżynierów i techników. W pracy bierze udział także 500 junaków S. P. W najbliższym czasie przewiduje się zwiększenie liczby robotników o 1.000 osób.

Praca jest w dużym stopniu zmechanizowana. Sprzęt techniczny stanowią 4 olbrzymie parowe kopaczki o zdolności ładunku od 1 do 2,5 m³ naraz, jedna kopaczka motorowa o antycznej nazwie „Anteusz“. Dwa wielkie buldożery (spychacze) dopełniają wyposażenia. Liczne są również środki transportowe: 13 motorowych i 7 parowych lokomotyw z 200 wagonikami i 10 ogromnych ciężarowych samochodów. Ogólna długość torów kolejki na niewielkim stosunkowo obszarze budowy tunelu, wynosi około 4 km. Ponadto przy budowie pracuje 6 betoniarek (ilość ta zwiększy się znacznie), 2 sprężarki powietrza do świrdrów hydraulicznych, 2 kruszarki gruzu i 1 lokomotywa.

Praca idzie pełną parą. Termin ukończenia budowy musi być dotrzymany. Dnia 22 lipca 1949 w rocznicę Manifestu PKWN, trasę W-Z ruszą pierwsze pojazdy.

Ruchome schody

Już wkrótce nadejdą do Warszawy pierwsze w Polsce ruchome schody, które według planów

opracowanych w kraju, wykonują fabryki moskiewskie. Ruchome schody zainstalowane będą w odbudowanym pałacu Prażmowskich, który z zewnątrz zachowa swój zabytkowy wygląd — wewnątrz zaś, po usunięciu ścian parterowych, pomieści wielki hall, skąd ruchome schody prowadzić będą w głąb tunelu.

Trasa W-Z to nie tylko przebiecie tunelu pod Starym Miastem, gdzie na krzątających się ludzi i ogromne działające maszyny patrzeć XVII-wieczne mury zburzonych kamieniczek; — trasa W-Z to centralna arteria nowej odbudowującej się Warszawy, która połączy dwa krańce miasta, zwiększy

przelotność ulic i odciąży drugą szlak komunikacyjny przez Wisłę, t. zn. most Poniatowski.

10 km trasy W-Z

Praca przy budowie W-Z trwa na całej długości trasy wynoszącej około 10 km. Na brzegu Wisły prócz budowy tunelu, „Beton-Stal“ przebija drogę nowej arterii przez gmatwaninę uliczek b. getta i burzy wraki domostw przy ul. Żelaznej i Okopowej.

Drugą część prac przy budowie prowadzi „Mostostal“. Filary nowego mostu śląsko - dąbrowskiego są już gotowe, a wkrótce rozpocznie się montaż mostu — najważniejszego odcinka nowej ar-

Z teatru wojennego w Chinach. Na terenach zajętych przez armię Czang-Kai-Szeka

Associated Press.

terii. Po obu stronach Wisły buduje się przyczółki, a na terenie Dworca Wileńskiego rozpoczęto rozbiórkę domów — tędy bowiem przebiegać będzie trasa.

Tempo robót stale wzrasta — buduje się trasa W-Z, symbol nowej Warszawy.

Ryszard Sługocki

Pierwsze jaskółki inflacji

Ameryka Południowa przed kryzysem

Republiki południowo-amerykańskie zajmują łączną powierzchnię około 17 milionów km kw., podczas gdy zamieszkująca je ludność nie przekracza w sumie 100 milionów głów. Wynika z tego, że w Ameryce Południowej na obszarze dwukrotnie większym od obszaru Stanów Zjednoczonych mieszka mniej ludzi, niż w tym ostatnim kraju. Ludność Brazylii np. kraju terytorialnie większego od USA stanowi zaledwie 1/3 zaludnienia Stanów Zjednoczonych. Ameryka Południowa jest więc obszarem o rzadkiej gęstości zaludnienia, a równocześnie wyposażonym w znaczne bogactwa naturalne. Śmiało możemy twierdzić, że kontynent ten mógłby być miejscem zamieszkania i pracy znacznie większej liczby ludzi, a przy tym zapewnić im wszystkim wyższą stopę życiową.

Tymczasem zapoznając się z gospodarką krajów południowo-amerykańskich stwierdzamy niski stosunkowo poziom życiowy ludności, przy równocześnie wysokich i stale wzrastających kosztach utrzymania. Oznaki inflacji na tej części kuli ziemskiej są coraz wyraźniejsze.

W Chile dochód społeczny, podany oficjalnie do wiadomości publicznej, wynosił 500 milionów dolarów. Przy pięciu milionach ludności równa się to 120 dolarom rocznie na osobę. W Brazylii dochód na głowę wynosi 14 dolarów rocznie dla dwóch trzecich terytorium (13 dolarów w części północno-wschodniej kraju i 51 dolarów na południu). Stwierdzono jednak, że dochód społeczny w Ameryce

Południowej może wynosić średnio przynajmniej 100 dolarów rocznie na osobę.

Argentyna	1940: 1.402.672.000 dolarów	1946: 2.667.658.000 dolarów
Boliwia	1940: 1.670.175.000 boliwów	1946: 5.698.994.000 boliwów
Brazylia	1940: 867.005.000 dolarów	1946: 885.485.000 dolarów
Chile	1940: 446.282.000 dolarów	1946: 775.629.000 dolarów
Kolumbia	1940: 134.462.000 dolarów	1946: 227.493.000 dolarów
Ekwador	1940: 24.828.000 dolarów	1946: 47.757.000 dolarów
Paragwaj	1940: 42.250.000 gu	1946: 76.367.000 gu
Peru	1940: 202.635.000 dolarów	1946: 245.532.000 dolarów
Urugwaj	1940: 270.540.000 dolarów	1946: 439.970.000 dolarów
Wenezuela	1940: 449.000 dolarów	1946: 9.961.000 dolarów

Dla uzupełnienia tych interesujących danych zapoznaliśmy się jeszcze z zagadnieniem zapasów de-

Warto przy tej sposobności zwrócić uwagę na wysokość kosztów utrzymania i ich szczególny wzrost w krajach południowo-amerykańskich:

Argentyna	1939: 100 — 1947: 200
Boliwia	1936: 100 — 1946: 1.022
Brazylia	1938: 100 — 1946: 216
Chile	1928: 100 — 1946: 498,6
Kolumbia	1937: 100 — 1947: 252,5
Ekwador	1938: 100 — 1946: 315
Paragwaj	1936: 100 — 1944: 209
Peru	1936: 100 — 1946: 221
Urugwaj	1929: 100 — 1945: 136,7
Wenezuela	1938: 100 — 1946: 143,95

Równoległe do tego wzrostu kosztów utrzymania wzrasta zadłużenie tych krajów:

Argentyna	1946: 1.747.900.000 dolarów	1947: 1.252.500.000 dolarów
Boliwia	1946: 28.300.000 dolarów	1947: 25.700.000 dolarów
Brazylia	1946: 91.500.000 dolarów	1947: 14.433.600.000 cru
Chile	1946: 308.480.000 pesów	1947: 51.000.000 dolarów
Kolumbia	1946: 920.000.000 su	1947: 209.306.000 pesów
Ekwador	1946: 36.748.000 gu	1947: 307.368.000 su
Paragwaj	1946: 123.842.000 so	1947: 36.600.000 gu
Peru	1946: 485.359.000 pesów	1947: 110.692.900 so
Urugwaj	1946: 211.874.000 dolarów	1947: 450.179.000 pesów
Wenezuela	1946: 211.874.000 dolarów	1947: 211.061.000 dolarów

wizowych i złota w każdym z tych krajów.

przeprowadzenie deprecjacji jednak należą eksporterzy argentyńscy, gdyż wskutek tego otrzymują więcej pesów za mniej dolarów przy każdej jednostce produktów. Dolary zdobywają natomiast dzięki obrotom z zagranicą. Nic więc dziwnego, że dają oni zdecydowanie do inflacji.

Ale nie sami eksporterzy południowo-amerykańscy są winni.

Wybitny ekonomista, Alvin Hansen, oświadczył swego czasu: „Polityka Stanów Zjednoczonych zmierzająca do wywierania presji na eksport krajów południowo-amerykańskich w formie subsydiów, deprecjacji monety i podobnych środków, ma na celu uwolnienie Stanów Zjednoczonych od bezrobocia bez względu na to, że pociąga to za sobą bezrobocie w innych krajach. Nic dziwnego, że jesteśmy świadkami zmagającego oporu zainteresowanych krajów“.

Hansen oświadczył to w 1945 r. W 1948 r. przemówiła Bogota. (a-es)

„Sztuka na Śląsku“

Tadeusz Dobrowolski: „Sztuka na Śląsku“. Katowice—Wrocław, 1948, str. 395, 173 ilustracji. Cena zł 1000, opr. półpł. zł 1300. Wydawnictwo Instytutu Śląskiego.

Przejrzysty pokrótce treść tej książki. Dzieli się ona na 6 rozdziałów, w których autor podaje historię zjawisk artystycznych na Śląsku. Wyszedłszy od zarania dziejów poprzez romantyzm, gotyk, renesans, barok, przechodzi do ostatniego rozdziału, który traktuje o neoklasycyzmie wieku XIX i XX. Omówione są wszystkie działy sztuki, a więc: architektura, rzeźba, malarstwo, miniatury, scenie, stalugowe, przemysł artystyczny, budownictwo drewniane i przemysł ludowy.

Praca ta bogato ilustrowana, formą i treścią swoją stanowi bardzo interesującą lekturę dla wszystkich, którzy zajmują się sprawami sztuki i Śląska.

Czy na Pomorzu jest ropa naftowa?

Badania naukowe polskich geologów

Toruń. Polskie Towarzystwo Geologiczne organizuje co roku zjazdy w różnych dzielnicach kraju, m. in. celem zapoznania się z właściwościami i budową geologiczną zwiedzanych terenów.

Geologowie polscy zwiedzali już północne tereny Pomorza w 1935 r. Tegoroczny zjazd, który odbywa się w Toruniu ma na celu zapoznanie się z południowym Pomorzem. Z tego również wynika, że duże nadzieje gospodarcze, dlatego będą czynione tu poszukiwania złóż soli kamiennej, potasowej oraz ropy i innych skażeń mineralnych.

Otwarcie zjazdu nastąpiło w ub. niedzielę w Collegium Maius Uniwersytetu, w obecności rektora dr. Kellankowskiego oraz przedstawicieli władz. W zjeździe biorą udział m. in. prezes Tow. prof. M. Książkiewicz z Krakowa, dyr. państw. Inst. Geol. J. Czarnocki z Warszawy i wielu innych. Wśród uczestników zjazdu znajdują się również uczeni: dr. August Miazik i kand. dokt. Karol Mann z Uniwersytetu z Pragi oraz dr. Karol Hromedz z Politechniki Praskiej.

Zjazdowi przewodniczył dr. Książkiewicz. Na wstępie prof. dr. E. Pasendorfer z Torunia omówił program i problemy zjazdowe, po czym wysłuchano szeregu referatów naukowych.

W poniedziałek, wtorek i środę odbyły się wycieczki celem zwiedzenia pradoliny Wisły, doliny Drwęcy, Jeziora Stekliskiego, okolic Włocławka, Wapienna, Inowrocława, Żnina, Biskupina itd. Następne trzy dni poświęcone są wycieczce na Wąże i Mazury.

List z wczasów

V. (15)

Nie gardzić Nowogardem

Nowogard koło Szczecina, w lipcu Nowogard? I coż to za wczas? — pyta Pan Redaktor ze zdziwieniem. A jednak — tak jest! Wczas i to bardzo miłe! Pogoda wprawdzie trochę nie dopisuje, gladka toń jeziora raz po raz się zmarszczy, rozkołysze, słońce schowa się na parę godzin, myśląc sobie zapewne: „Niech się trochę ubiora, coż to za niemożliwe golasy, wciąż wystawiają wprost na mnie swe mniej lub więcej ponętne kształty“.

NIE CHCĘ BYĆ MORALIZATOREM. ALE

wprawdzie trzeba uciekać do jakiegos kątka w rodzaju Nowogardu, żeby nie być zmuszonym podziwiać obywateli do ostateczności ciała... Człowiek nie można, jadąc nad morze, obejrzeć siebie dokładnie w lustrze, potem kupić, a może nawet lepiej uszyć do miary odpowiedni stroj kąpielowy i „opalacz“, i wówczas śmiało iść niezgozy ludzi na plażę, nie bojąc się śmiechomości i nieostojności. Już w dawnych przedwojennych latach poruszał Makuszyński w swych niezapomnianych „listach“ ten problem. Mam na myśli nie tylko kobiety, lecz i mężczyzn, którzy bardzo często, wktadzając... omal że nie listki figowe!

Proszę mi wierzyć, Panie Redaktorze, odstraszać te naby drobiazgi od morza, i to nie jest głos odosobniony, mało tylko jest okazji do wypowiedzenia się na ten temat.

DESZCZ I GRZYBY

Ala, wróćmy do Nowogardu! Mały tu ładne jezioro, niewielkie

bardzo miła rozrywka, lubię pisać, i bawię się, czytając je! Właśnie dlatego, że są tak bezpretensjonalne, niewymuszone, od serca.

INNÍ MAJA SZCZĘŚCIE...

Rozczulający jest list drugi — „Wczasy czy pantofle?“, bardzo miły w swej prostocie i radości list „Szczęście ułtka“ trzeci, no i dosko naly, dowcipny z lekka zabarwiony satyrą list czwarty (U „Karolka“ i „Józia“).

Czytając trzeci list poznaościliśmy autorce, z jaką łatwością i jak szybko znalazła to, co w niej szczęściem. Ja — niestety — jestem pod tym względem bardzo upośledzony! Nie mogę napotkać niewiasty w moim typie. Spotykam piękne, młode, zgrabne, mądre — i... te mnie nie chcą... Inne znów: twardyzeczka kamei, lecz płytka, jak potoczek w Szklarskiej Porębie, jeszcze inna — głębia, jak nasze jezioro, mądrymi rozmowami potrafi w kozi róg zapędzić, ale... ale...

A czasu mało, diabli nie ma, urlop na dwa tygodnie! Ledwieś, czło wiciec przyjechał, rozglądają się i już pakują manatki...

SPRAWA B. WAZNA!

A z tymi przydziałami, to już całkiem źle! Ze też czynniki miarodajne nie uwzględnia wyody pracowników! Żeby każdy „urlopowic“ mógł jechać kiedy chce i dokąd chce... Np. pan X chciałby pojechać tam, gdzie spęda „wczasy“ pani Y. Przydział zaś jest zupełnie w przeciwnym kierunku! Rozpacz! A tak by było miło, z dala od zardrosnych spojrzeń kolegów biurowych, od Argusowego oka prawowitej małżonki! Powstaje więc żal, który trudno ukoić zaimprowizowanym flirtem. Mam jednak nadzieję, że list mój wpłynie na te sprawy i na przyszły rok... huja! dusza!

„Fańcik“

(Urzednik z Koksowni Anna) w Działaszowicach)

JAN USZYC KOSZULĘ MĘSKĄ i PASEK DO PODWIĄZEK

podaje wraz z tablicą wykrojów Nr 17 tygodnika „PRZYJACIÓŁKA“

nakład 651.000 egzemplarzy. — Cena 10 zł (24)

Teatr

Z OPERY DOLNOŚLĄSKIEJ
 Opera Dolnośląska wystawia we wtorek 13 lipca premierę opery Antoiniego Dvorzaka pt. „Czart i Kaska”. Jest to jedno z ostatnich dzieł słynnego kompozytora. Ludowy humor, atmosfera bajki, melodyjność i techniczny rytm, połączone z nową techniką projekcyjnej sceny, zapewnia temu widowisku powodzenie. Operę inscenizuje główny reżyser teatru Narodni Dvado w Pradze, Józef F. Münclner, który zaśpiewa w drugim przedstawieniu 15 lipca, tytułową rolę czarta Marbuela. Pierwszorzędna obsada śpiewacza, znakomite chóry i wielka scena baletowa oraz doskonała orkiestra pod batutą dyr. Łapki, wreszcie dekoracje Jędrzejewskiego i Langego ślagną zapewne tu my melomanów na to naprawdę interesujące i dobrze przygotowane widowisko.

Kino

REPERTUAR KIN WE WROCŁAWIU
 od 12. do 18. lipca.

Śląsk — Zagubione dni Warszawa — Melodia serc, Scala — Młodość Maksyma, Polonia — Wieczna Ewa, Tezza — Admiral Nachimow, Fama — Młodość na lekarstwo.
 Aktualności do dnia 16. bm.: Polska Kronika Filmowa Nr. 2848. Tak w każdym porcie, Polski Gdańsk, Radosne święta.

REPERTUAR KIN DOLNOŚLĄSKICH
 od 12. do 18. lipca.

Świdnica: Gdynia — Blyskawica, Świebodzice: Wolność — Ludzie bez skrzydeł.
 Jelenia Góra: Lot — Casablanca, Jelenia Góra: Taty — Urwis Gawroche.
 Lubomierz: Raj — Pontearal, Cieplice: Piast — Niebo czy piekło, Lubań: Wawel — Gospoda święta.
 Leśna-Olszyny: Wir — Młodość T. Edisona.
 Karpacz: Śnieżka — Guwernantka, Wieniec-Zdrój: Wieniec — Dusze czarne.
 Świdów Zawidów: Sokół — Przygody Naseredina.
 Lwówek: Bajka — Historia jednego fraka.
 Kamienna Góra: Szarotka — Triumf Dra O'Connora.
 Stary Zdrój: Apollo — Postrach mór.
 Nowe Młasto: Oaza — Znak Zorro, Biały Kamień: Zorza — Symfonia Pastoralna.
 Podgórze: Bałtyk — Skarb Tarzana, Dzierżonów: Piast — Stalowe serce, Bielawa: Ludowe — Polska.
 Bielawa: Słowianin — Serenada w dol. słońca.
 Kłodzko: Warszawa — Baryłeczka, Ziębice: Wiśła — Ostatni etap.
 Nowa Ruda: Piast — Na tropie zbrodni.
 Bolesławice: Orzeł — W cieniu podziemia.
 Między: Capitol — Bohaterki Pacyfiku.

Słuchamy RADIA

WTOREK, 13 LIPCA.

7.20 „Odywianie sztuczne” — pog. 9.10 Lokalny program dnia, 9.15 Lekcja jęz. czeskiego, 12.25 Recital fortepianowy, 12.45 Poradnik dla wsi, 14.30 Lekcja jęz. czeskiego, 14.45 Muzyka, 14.50 Wiadomości wrocławskie, 14.57 Informator Radiotelefonii Przewodowej, 15.00 Informacje Polski południowej, 15.15 Aktualia z Wrocławia, 15.25 Muzyka, 16.20 „Poznaj swój kraj” — odczyt z Wrocławia, 18.00 Na Wystawie Ziemi Odzyskanych, 19.00 Rezerwa, 19.20 Radość i kłopoty wczasowicza, 22.45 Koncert życzeń.

Co słyhać w Świdnicy? Ekshumacja zwłok żołnierzy zakończona
 Świdnica. (Miech.) Władze sanitarne Świdnicy przeprowadzają prace remontowe jednego z budynków miejskich, pod mającą tu powstać wkrótce Powiatową Lecznice Zwierzeczca.

(Miech.) Onegdaj świdnicki Oddział Polskiego Czerwonego Krzyża zakończył na obszarze powiatu ekshumację zwłok 311 poległych w czasie ostatniej wojny żołnierzy. Szczątki zostały umieszczone na cmentarzach w Świdnicy, Strzegomiu i Żarowie. Na zakończenie wspomnianej akcji, odbyła się akademicka załobna poprzeczona Mszą Świętą.

(Miech.) Mieszkańcy Świdnicy narzekają na częste przerwy w dopływie wody. Po upływie czterech lat od zakończenia wojny, tego rodzaju niespodzianki już nie powinny mieć miejsca.

(Miech.) Onegdaj w Czerwonokrzyżskim Przedszkolu w Świdnicy odbyło się uroczyste zakończenie „roku szkolnego”. Po przemówieniu kierownika oddziału p. Rewcio, p. Piaskowa w imieniu zespołu rodzicielskiego w serdecznych słowach podziękowała kierownikowi Polskiego Czerwonego Krzyża za opiekę nad dziećmi, po czym nastąpiły popisy maleństw, złożone z deklamacji, pieśni i tańców.

Wykonanie 5-letniego planu gospodarczego — to umocnienie i rozkwit polskiego Wybrzeża!

Udział w zagospodarowaniu Ziemi Zachodnich

Dorobek osiedla żydowskiego

Wrocław (st) Ostatnio minęły trzy lata od chwili powstania nowego osiedla żydowskiego na terenie Dolnego Śląska. Początek dało mu kilka tysięcy Żydów, wyzwolonych z licznych na Ziemiach zachodnich obozów zagłady. W tych też miejscowościach, gdzie znajdowały się obozy, a więc w Dzierżonowie, Bielawie, Piotrolesiu, Gierszczach Pustych, Wrocławiu i Wąbrzychu osiedlili się byli obozowicze pod kierownictwem Komitetów Żydowskich i przystąpili do pracy nad zagospodarowaniem tych terenów.

Konkurs czystości w Kłodzku

Kłodzko (bro). Śladem szeregu miast, które zorganizowały u siebie konkursy czystości, poszło i Kłodzko. Konkurs trwać będzie przez cały okres Wystawy Ziemi Odzyskanych i obejmować będzie 2 konkurencje: czystość sklepów i estetyka wystaw i urzędzeń sklepowych.

Jest rzeczą charakterystyczną, że w Warszawie zgłoszono się do konkursu na 1400 sklepów tylko 209, podczas gdy w Kłodzku stanęły do konkursu wszystkie sklepy.

W dniu 8 bm. pod przewodnictwem burmistrza Młynkiewicza odbyła się konferencja, w której wzięli udział przedstawiciele kupiectwa wszystkich 3 sektorów oraz Zarządu Miejskiego. Do konkursu estetyki wewnątrz i wystaw stanęły sklepy spółdzielcze i państwowe oraz spośród prywatnych wytypowane przez poszczególne komisje branżowe.

Przed rocznicą PKWN we Wrocławiu

Wrocław (st). Sprawy organizacyjne, związane z uroczystościami święta narodowego w dniu 22 lipca, były przedmiotem konferencji w WRN, z udziałem wojewody Piaskowskiego, przewodn. WRN Grochalskiego, przedstawicieli partii, władz samorządowych, organizacji i różnych instytucji. Po zagajeniu przez przew. Grochalskiego, omówiono plan uroczystości.

Tegoroczna rocznica PKWN będzie miała charakter nieco inny niż w latach ubiegłych. Będzie to dzień spontanicznej radości, zabawy, imprez sportowych i kulturalnych, występów zespołów świetlicowych itp.

Dochód z zabaw przeznaczony na odbudowę Warszawy

Kudowa-Zdrój. Miejski Komitet Odbudowy Warszawy w Kudowie-Zdroju dokłada wszelkich starań, aby jak najwięcej wpłynęło pieniędzy na odbudowę Stolicy.

Nowowyzbrany przewodniczący MRN, Mieczysław Łando na ostatnim posiedzeniu Rady poruszył sprawę działalności Komitetu. Wezwał on Komitet do złożenia sprawozdania z dotychczasowej działalności i przedstawienia planów do końca br.

Komitet może pochwalić się, że w tak małej miejscowości od samego początku swego istnienia zebrał do dnia 19 czerwca b. r. pokaźną kwotę 1,051,065 zł i nadal apeluje do wszystkich sfer społeczeństwa w sprawie datków na odbudowę Stolicy, projektując w dalszym ciągu zabawy, imprezy, zbiórki itp. Przewodniczący MRN wezwał członków Rady, aby każda partia urządziła przynajmniej jedną zabawę na odbudowę Warszawy. Radny kapitan Gutowski przyrzekł, że dnia 22 lipca br. z okazji wydanego manifestu w Lublinie, urządzi wielki festyn na stadionie kąpielowym, a cały dochód przeznaczony

W następnym etapie zaczęli przybywać tu zdemobilizowani Żydzi, żołnierze żydowskiej wojska polskiego, Armii Czerwonej, Żydzi z Polski centralnej i wreszcie repatrianci ze Wschodu i Zachodu. Na Dolnym Śląsku więc powstało zdrowe pod względem gospodarczym i społecznym osiedle żydowskie. Spośród 50 tys. osiadłych tu Żydów, ponad 45 tys. utrzymuje się z produkcyjnej pracy w różnych dziedzinach. Na górnictwo i przemysł fabryczny przypada 24 proc. ogólnej liczby zarejestrowanych osadników żydowskich, na spółdzielczość wytwórczą 23 proc., wolne zawody 6,5 proc., rzemiosło 16 proc., w szkolnictwie, służbie zdrowia, administracji państwowej i samorządowej pracuje ok. 20 proc., w handlu 7 proc.

Jeśli chodzi o rolnictwo założono 3 spółdzielnie parcelacyjno-osadnicze, ponadto ok. 200 indywidualnych gospodarstw i szereg gospodarstw pomocniczych. Spółdzielni różnorodnych gałęzi posiadają Żydzi ok. 100. Zjednoczone są one w centrali gospodarczej „Solidarność”. Cbiót tych spółdzielni wzmógł w ostatnim kwartale 1947 r. 930 mil. zł. Wrocławski Oddział Banku Spółdzielczego dla Produk-

Rosną kadry fachowców Kurs przysposobienia przemysłowego

Ludwikowice. (js) W elektrowni Wydzielonej Ludwikowice (Ludwikowice Kłodzkie) odbyła się uroczystość zakończenia kursu przysposobienia przemysłowego. Uroczystość rozpoczęła się przemówieniami przewodniczącego rady zakładowej i wykładowców kursu. Mówcy stwierdzili duże zainteresowanie kursem, zapal i pilność

uczniów oraz zachęci do dalszej pracy na placówkach. Pięciu najlepszym uczniom, a mianowicie Sobieckiemu, Litwinowi, Falfusowi, Walczakowi i Rybarczykowi komisja egzaminacyjna przyznała nagrody w postaci wartościowych książek fachowych i dyplomów. Rozdania zaświadczeń odbycia kursu zakończyło uroczystość.

Trzymiesięczny ten kurs obejmował przedmioty ogólnokształcące z zakresu 7 klas szkoły powszechnej oraz fachowe: maszyny elektryczne, urządzenia i kotły parowe, rysunki techniczne i wiadomości z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy.

Mimo nader poważnych trudności, jakie napotymano w czasie pracy na kursie, jak brak lokalu dla jednoczesnego prowadzenia wykładów w 4 kompletach i duże odległości miejsc zamieszkania kursistów od lokalu kursu — program został całkowicie w terminie wy-czerpany, przyspasabiając nową grupę wykwalifikowanych pracowników energetycznych.

Walka z nielegalnym ubojem Obóz pracy dla spekulantów

Jelenia Góra (js) Dnia 7 lipca rb. Delegatura Komisji Specjalnej w Jeleniej Górze otrzymała wiadomość, że Józef Andrzejewski, zam. w Myslakowicach pow. Jelenia Góra, uprawia nielegalny ubój. Wysłała na kontrolę Społeczna Komisja Kontrolni Cen schwytała rzeźnika na gorącym uczynku.

W przedsięwzięciu znaleziono 60 kg nie badanej przez lekarza wieprzowiny i 130 kg wołowiny. Przeprowadzone dochodzenia wykazały, że Andrzejewski w okresie od 31 maja do 5 lipca rb. dokonał potajemnie uboju 40 świń, cieląt i krów, mięso sprzedał, ukrywając przy tym obroty. Andrzejewski dokonywał uboju nawet świń chorych na różycę, przeznaczając mięso z takich sztuk do wyrobu wędlin. Zatrudniając czeladników nie zgłosił ich do Ubezpieczalni Społecznej, a gdy jeden z nich zaraził się różycą, koszt leczenia musiał pokrywać sam. Wstępnego rzeźnika aresztowano.

Za nielegalny ubój aresztowano

tywizacji Żydów w Polsce udzielił dla spółdzielczości w okresie od maja 1946 do maja 1948 r. kredytów inwestycyjnych na sumę ok. 100 mil. zł, rzemieślnikom i wolnym zawodom — 26 mil. zł.

We współzawodnictwie pracy ok. 100 robotników żydowskich wykonuje systematycznie ponad 200 proc. normy. Jeśli chodzi o szkolnictwo, prowadzona jest we Wrocławiu 2-letnia szkoła ślusarsko-mechan. 1-roczna szkoła elektrotechniczna w Dzierżonowie 2-letnia szkoła elektrotechniczna, w Wąbrzychu 2-letnia szkoła elektrotechniczna, w Legnicy jednoroczna szkoła trykotarska. W dziedzinie opieki społecznej na Dolnym Śląsku znajduje się 9 przedszkoli, 29 politernatów, 2 do my dziecka, szkół ogólnokształcących żydowskich jest 24. We Wrocławiu istnieje ponadto szkoła muzyczna im. Br. Hubermana oraz szkoła choreograficzna. W roku bieżącym organizuje się 5 kolonii letnich dla dzieci żydowskich. Klubów sportowych zorganizowano 12. Działalność kulturalną koncentruje się w ramach żydowskiego Tow. Kultury i Sztuki, posiadającego 36 oddziałów w terenie.

Żydzi dolnośląscy dysponują 15

domami kultury, 36 świetlicami, 20 bibliotekami, kołami dramatycznymi, chórami itp. W grudniu 1946 r. zorganizowany został Dolnośląski Teatr Żydowski, który dał już ok. 190 przedstawień w różnych miejscowościach. W odbudowie jest we Wrocławiu przy ul. Świdnickiej gmach teatralny, w którym duża sala ma pomieścić ponad 600 widzów. W gmachu tym urządzone zostaną również pracownie artystyczne dla malarzy i rzeźbiarzy, znajdują się szereg amatorskie koła dramatyczne, chóry, orkiestry, biblioteka i czytelnia. Dorobek osiedla żydowskiego na Dolnym Śląsku zostanie przedstawiony we własnym pawilonie na Wystawie Ziemi Odzyskanych.

Niepoprawny bigamista skazany na 8 miesięcy więzienia

Lubań (js). Dnia 15 marca br. do prokuratury Sądu Okręgowego wpłynęło doniesienie Urzędu Stanu Cywilnego w Lubaniu przeciwko 33-letniemu Ernestowi Wittowi, który będąc już w związku małżeńskim z inną kobietą, w październiku ub. roku zawarł ponownie związek małżeński z Józefą Rzepką, zam. w Lubaniu przy ul. Hutowej 23. Przesłuchana na tę okoliczność Józefa Witt z domu Rzepka, zeznała, że kiedy poznała Wittę, podał się on za kawalera i wszędzie za takiego uchodził. Jednakże kiedy została jego żoną, poczęła ją maltretować i w krótkim czasie porzucił, utrzymując stosunki z jakąś Niemką. Ponadto Rzepka przedstawiła sądowi pismo adwokata z Hamburga, z którego treści wynika, że oskarżony o bigamię Witt posiada tam żonę, z którą się ożenił w 1943 r. Pierwsza żona zamieszkała w Hamburgu stara się o rozwód przez swego adwokata.

Przesłuchany Witt przyznał, że z pierwszą żoną wziął ślub w Poznaniu w roku 1938 i sądził, że nie żyje, bowiem wszelkie starania odzyskania jej nie odniosły skutku. Okazało się jednak, że Witt zeznał nieprawdę, pierwszą żonę nie szukał, tylko ona jego, a znalazłszy go na terenie Polski, postanowiła wszcząć kroki rozwodowe, gdyż nie chciał do niej wrócić, pozostawiając ją na pastwę losu z dzieckiem. Po przyjeździe do Lubania, udając kawalera, Witt doprowadził Józefę Rzepkę

również Tomasza Szafara ze wsi Kościelne pow. Zgorzelec, który równocześnie, mieszkając koło granicy — przemycił towar pochodzący z tego uboju za granicę.

Za uprawianie nielegalnego garbowania skór zwierzęcych aresztowano: Antoniego Kafarę i jego żonę Katarzynę oraz Jana Marasia z Cieplicy. Podejrzani od lipca 1947 r. prowadzili tajną garbarnię. Antoni Kafara zajmował się techniczną stroną „przedsiębiorstwa”, jego żona prowadziła dział handlowy, Maras dostarczał im lokalu i potrzebnej gotówki. Występna trójka wygarbowała około 100 skór bydlęcych, nie posiadając koncesji i nie ponosząc żadnych świadczeń na rzecz Skarbu Państwa.

Za nielegalny ubój aresztowano Andrzeja Snopka z Pińska, który przyłapano na gorącym uczynku, usiłował przekupić milicjanta, wręczając mu 1000 zł tytułem łapówki. Wszyscy spekulanci zostaną osadzeni w czobie pracy.

O pogotowie ratunkowe

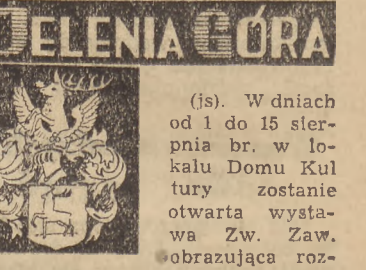
Dzierżonów (Miech). Z końcem ubiegłego miesiąca odbyła się w Dzierżonowie konferencja urządzona przez Powiatową Radę Zw. Zawodowych przy współudziale lekarzy Ubezpieczalni Społecznej. W czasie narad omówiono kwestię usprawnienia pracy lekarzy w szpitali i stworzenia brakującego na obszarze dzierżonowskiego okręgu przemysłowego — pogotowia ratunkowego.

Miejskowy Ośrodek Zdrowia i starszości Wydział Zdrowia również odczuwają brak szybkiej pomocy. Należy mieć nadzieję, iż dzięki zwiększonej produkcji krajowych samochodów, każdy powiat będzie miał wkrótce karetkę pogotowia ratunkowego. Także karetki pożądane były by nawet w każdej gminie. Rozwiązały by one do pewnego stopnia kwestię pomocy lekarskiej na wsi.

Dzierżonowska Powiatowa Rada Narodowa przydzieliła do rozporządzenia szpitala powiatowego samochód ciężarowy.

Jelenia Góra

(js). W dniach od 1 do 15 sierpnia br. w lokalu Domu Kultury zostanie otwarta wystawa Zw. Zaw. obrazująca rozwój Związków Zaw. od roku 1945. Zarządy poszczególnych oddziałów Zw. Zaw. przygotowują obecnie wykresy i tablice orientacyjne oraz specjalnie opracowaną dział współzawodnictwa pracy. Poszczególne oddziały Zw. Zaw. które zamierzają wziąć udział w konkursie zespołów świetlicowych, jaki przewidziany jest w ramach uroczystości związkowych zgłaszają musząc swe zespoły w sekretariacie PRZZ.

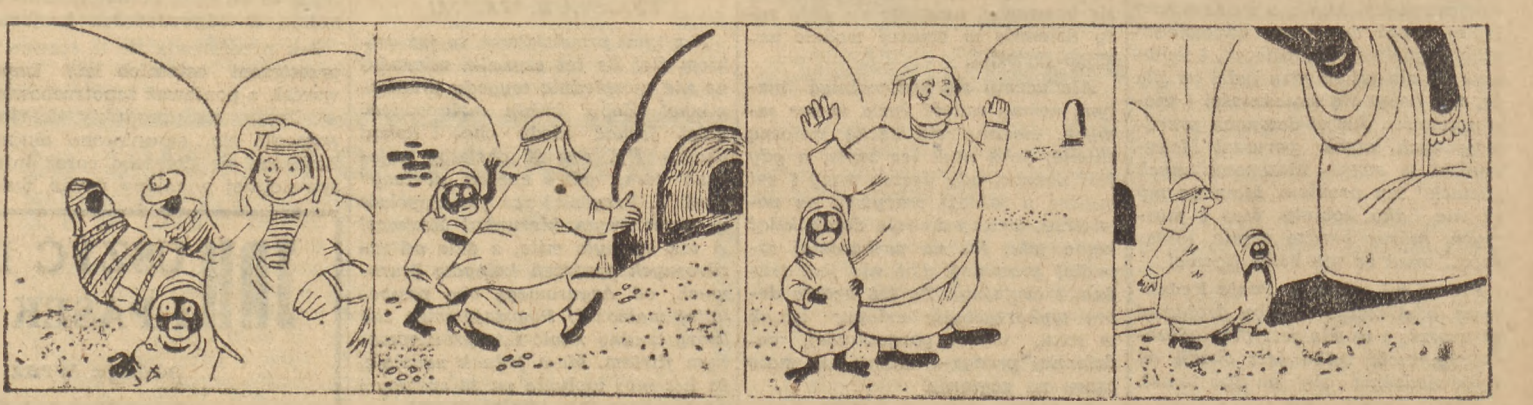
(js). Dom Kultury Zw. Zaw. na nadchodzący tydzień zaangażował i podpisał szereg umów na występy w Jeleniej Górze zespołów reprezentacyjnych z całej Polski.

I tak w dniach od 15 — 17 lipca w Domu Kultury gościć będzie 35-osobowy balet Łódzkiej Fabryk Włókienniczych. W dniu 18 lipca 100-osobowy Reprezentacyjny Chór Zw. Harcerstwa Polskiego, 14 lipca odbędzie się recital śpiewaczy Hanka Szewery (sopran koloraturowy) i wreszcie w dniach od 19 — 20 lipca wielka rewia cyrkowa znanego zespołu Piotrowskiego z Inowrocławia.

Sadzonki dla działkowców

Wałbrzych (sar). Towarzystwo Ogródków Działkowych Pracowników Przemysłu Węglowego w Wałbrzychu wszczęło akcję zapatrywania działkowców w sadzonki drzew i krzewy, jabłonie, grusze, wiśnie, brzoskwinie, agresty i porzeczki. Sprzedaje się też pierwszej jakości drzewa karłowa i nisko pienne, w cenie 100 zł, za sztukę. Dostawę do ogrodu pokrywa Towarzystwo.

Przygody psa Zagraja i marynarza Onufrego

W chwilę później Arabowie Powiązani jak barany Leża, a Onufreg meżny Za Araba jest przebrany.

„Chodź, mój Ali, chodź synekciu! Gdy okazja nam się zdarza, Trza jakiegoś szukać wyściga Z tego oto korytarza”.

Wędrowali po podziemiach, Aż stanęli wprost oślnieni, Bowiem nagle się znaleźli, W jakiejś wielkiej cud-świątyni.

Popod ścianą jedną siedzi Bożek wielki niby góra, Straszny jakiś, więc na Alim I Onufrym cierpnie skóra.

W sektorze prywatnym

Eksploatacja torfu

Od roku 1947 prowadzone są badania nad możliwością powiększenia eksploatacji torfowisk w Polsce. Torf, którego pokłady znajdują się w różnych częściach kraju winien być wykorzystany, celem zaoszczędzenia węgla, ponadto może służyć jako materiał do wyrobu sztucznego korka, płyt izolacyjnych i innych artykułów. Byłoby wskazane powiększyć produkcję

ściółki torfowej, jako artykułu na eksport. Ponieważ eksport ściółki torfowej ze Szwecji zanika, istnieją możliwości powiększenia eksportu tego towaru z Polski i prawdopodobieństwo otrzymania ze Szwecji urządzeń do eksploatacji. Również istnieją możliwości eksploatacji wynalazku opatentowanego w Polsce, dzięki któremu torf może być przerobiony na sztuczny korek.

Prywatni hurtownicy mogliby swe zainteresowania skierować na eksploatację torfu, na cele opałowe lub przemysłowe, podejmując się uruchomienia przedsiębiorstw, wytwarzających ściółkę torfową, wzgl. sztuczny korek. Osoby zainteresowane mogą uzyskać bliższe informacje w Urzędzie Pełnomocnika dla Spraw Torfu w Warszawie, ul. Mazowiecka 11/13. Poza tym informacjami, dot. okręgu śląskiego służy biuro Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach.

Kursy podatkowe dla kupców

Częstochowa. Oddział Kupieckiego Instytutu Wiedzy Zawodowej w Częstochowie podjął ostatnio inicjatywę przeprowadzenia szeregu krótkich kursów o specjalnej metodzie pracy nazwanych „konwersatoriami podatkowymi”. Kursy te przeznaczone są wyłącznie dla kupców bardziej zaawansowanych mających już pewną praktykę i zasób wiadomości teoretycznych.

Szczególnością wiodącą kursów jest praca w małych grupach (10 do 12 osób) polegająca nie tylko na wykładach ale i na ścisłej współpracy uczniów z wykładowcami nad rozwiązaniem trudnych zagadnień.

Program obejmuje następujące przedmioty: ustrój władz skarbowych, zobowiązania podatkowe, postępowanie wymiarowe i egzekucyjne, podatek obrotowy, dochodowy, od wynagrodzeń, od nabycia praw majątkowych, komunalny, opłata skarbową i prawo ekscyzowe, karne prawo skarbowe, ustawodawstwo antyspekulacyjne, lustratorzy społeczni, marże zyskowności oraz oszczędność przymusowa.

Wieś polska będzie zmechanizowana

Mamy 19 fabryk rolniczych

Warszawa. Na terenie całego kraju posiadamy 19 fabryk maszyn rolniczych. 14 z nich, to nasze przedwojenne fabryki: Bakowski - Zduńska Wola, Banachiewicz - Zawiercie, Hoffman - Zgierz, Kembliński - Wołów, Menzel - Bielsko, Kindt - Radom, Kraj - Kutno, Ochsner - Biała, Plockie Zakłady - Plock, Fabryka Maszyn Rolniczych - Lwówek, Draht - Chelm, Fabryka Maszyn - Piotrków, Unia - Kunów i Ostrówek w Ostrówku. Produkują one plugi, kultywatory, brony sprężynowe, brony polowe, obsypniki, siewniki, młocarnie, kieraty, wialnie, sieczkarnie, śrutowniki, miedlice i inne. Dodatkowo otrzymaliśmy w roku 1945 3 fabryki na Dolnym Śląsku: Strzegom - produkujący gnojnikiem do owsa, Zawidów - produkujący rozpylacze do na-

wozów sztucznych i płuczki do kartofli, oraz Babice. Ponadto na Śląsku Opolskim dostaliśmy 2 fabryki w Chruszczynie i w Strzelcach.

Stan wszystkich naszych fabryk nie jest jeszcze zadowalający. W roku 1945 fabryki te produkowały bez żadnego uzasadnienia technicznego różnorodne odmiany i typy maszyn, posiadały prymitywnie zorganizowane procesy produkcyjne. Brak było przemysłowych i opracowanych planów. Fabryki dawały chaotyczne wyniki pracy, rozwijając się równocześnie zupełnie bezplanowo. Ze względu na konkurencyjność każda z tych fabryk wyrywała prawie wszystkie rodzaje i odmiany maszyn, nie stosując żadnej specjalizacji.

Od roku 1946 przystąpiliśmy do planowej gospodarki, normującej system pracy we wszystkich fabrykach maszyn rolniczych. Dla urzeczywistnienia tych planów w r. 1946 zainwestowano sumę 45 milionów zł, w roku 1947 - 104 miliony zł. Wynik są widoczne. Braki częściowo zostały zlikwidowane, równocześnie zwiększona produkcja, polepszona jakość i obniżono koszty.

Rok bieżący jest ostatnim okresem likwidacji braków i niedomagań. Na prace te przeznaczona jest suma 65.500.000 zł. Już w roku następnym nasza produkcja maszyn rolniczych nie będzie miała żadnych niedociągnięć, co z pewnością przyczyni się do zmechanizowania naszej wsi.

Wzrasta zdolność przeładunkowa portów polskich

Katowice. Przemysł węglowy jest jak najżywiej zainteresowany i czynnie współdziała w odbudowie naszych portów. Odbudowa portów i doprowadzenie ich urządzeń technicznych do stanu przedwojennego, zostały w zasadzie dokonane już z końcem 1947 roku. W Gdyni trwa jeszcze budowa falochronów, które zostały zniszczone przez uciekających Niemców. Przeprowadza się też na-

dal rozbudowę portów, która obejmuje naprawę i doprowadzenie istniejących urządzeń do stanu używalności, budowę magazynów itd. Zespół portowy Gdynia - Gdańsk osiągnął obecnie zdolność przeładunkową 13,2 miliona ton rocznie i planowaną zdolność przepustową urządzeń - 14,5 miliona ton rocznie. W ramach dalszego rozwoju przewiduje się doprowadzenie zdolności przeładunkowej tych portów do 22 milionów ton rocznie, w czym 4 miliony ton drobnicy i 18 milionów ton towarów masowych - głównie węgla i koksu.

Jeśli chodzi o Szczecin, to realizacja planu sześciolatniego umożliwiła nam taką odbudowę i rozbudowę portu szczecińskiego, by przeładował on 13 milionów ton rocznie. Pozwoli to na wydatne wykorzystanie naszego aparatu portowo-przeładunkowego przez Czechosłowację i inne kraje basenu nadunajskiego.

Lekarskie kursy z udziałem uczonych zagranicznych

Wrocław. Z ramienia Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komitetu Unitarystów Amerykańskich odbędą się w Klinice Uniwersyteckich Wrocławia lekarskie kursy specjalistyczne, z udziałem wykładowców amerykańskich, szwedzkich, angielskich i czechosłowackich, a mianowicie: w dniach od 19 do 24 lipca kurs pediatryczny w Klinice Pediatrycznej, ul. Hoene-Wronskiego 13/C, kurs medycyny wewnętrznej w dniach od 26 do 31 lipca w Klinice Chorób Wewnętrznych, ul. Pasteura 4, oraz kurs neurochirurgii w Klinice Neurochirurgicznej, Szpital „Betezda”, ul. Dyrekcyjna 5/7, w dniach od 2 do 12 sierpnia.

Kandydaci lekarze winni zgłaszać swój udział kierownikom oddziałów klinik.

Narady wytwórcze w Z. P. S. M.

Jelenia Góra (js). W dniu 5 bm. odbyła się w Zjednoczeniu Przemysłu Surowców Mineralnych na obszar R. P. odprawa kierowników, podległych Zjednoczeniu zakładów. W odprawie wzięli również udział przedstawiciele rad zakładowych.

W całodziennych obradach omówiono wykonanie planu produkcji przez zakłady w czerwcu i pierwszym półroczu, plan inwestycyjny na rok przyszły, sprawę oszczędnościowej, sprawę kadr robotniczych i sprawę dokształcania ogółu pracowników w zagadnieniach społecznych, szczególnie w zakładach odległych od centrów kulturalnych.

Podkreślić należy, że w Zjednoczeniu Przemysłu Surowców Mineralnych odprawy takie odbywają się regularnie co miesiąc.

Konkurs na mapę Wybrzeża

Katowice. Okręg Stołeczny Ligi Morskiej, pragnąc wzbudzić zainteresowanie wybrzeżem morskim wśród młodzieży szkolnej, ogłasza konkurs na wykonanie mapy „Polskiego Wybrzeża Morskiego”.

W konkursie mogą wziąć udział członkowie Kół Szkolnych L. M. przy szkołach średnich, którzy nie przekroczyli 20 roku życia. Na deklaracji zgłoszeniowej należy uzyskać zaświadczenie władz szkolnych stwierdzające, że zainteresowany jest uczniem i członkiem Koła Szkolnego L. M., oraz zezwolenie rodziców na udział w konkursie.

Mapa winna być wykonana w skali 1:500 000 i obejmować pas wybrzeża na 10 km w głąb lądu. Należy na niej zaznaczyć: możliwie najdokładniejszy zarys wybrzeża obecnego, morskie wody przybrzeżne, porty handlowe, porty rybac-

kie, stocznie, latarnie morskie, wyniosłości w pasie przybrzeżnym, przybrzeżne linie komunikacji, uzdrowiska i plaże, zalesienie, bagna, rzeki i jeziora. Oznaczenie może być dokonane w/g własnych pomysłów, które opisać należy w legendzie w lewym rogu u dołu. W prawym rogu u dołu należy umieścić podpis i adres.

Za najlepsze prace przyznanych będzie 20 nagród od 1 do 5 tys. zł. Do powyższych nagród Wojskowy Instytut Geograficzny dodaje mapy. Poza tym dziesięć nagród pocieszenia.

Termin składania zgłoszeń upływa dnia 7 września 1948 r. Termin składania wykonanych prac upływa dnia 1 października 1948 r. Deklaracje zgłoszeniowe otrzyma można w Okręgu Warszawskim L. M., Warszawa, Widok 10.

„Czy pijacy mają być leczeni przymusowo?”

WIELKI PLEBIS-CYT TYGODNIKA „PRZYJACIÓŁKA“ TRWA DO DNIA 20 LIPCA 1948 R.

DYREKCJA GIMNAZJUM PRZEMYSŁOWEGO BUDOWY MASZYN WŁÓKIENNICZYCH w Dzierżonowie przy ul. Limanowskiego 51 ogłasza

WPISY DO KL. I

Termin składania podań do 15 sierpnia 1948 r. Do podania należy dołączyć: 1. 2 życiorysy 2. świadectwo ukończenia 7 klas szkoły powszechnej 3. świadectwo zdrowia 4. 2 zdjęcia Egzamin wstępny odbędzie się w dniach 25 i 26 sierpnia br. Nauka i utrzymanie w Internacie bezpłatnie.

2727 DYREKCJA

ZJEDN. PRZEMYSŁU KOKSOCHEMICZNEGO i Przedsiębiorstwo Państw. „Gaz Ziemny“ ogłaszają

przetarg nieograniczony

na dostawę 1.000 szt. reduktorów kompletnych „Hassenwerke“ M. 100 do gazu świetlnego na ciśnienie 200 atm., ponadto 4.000 szt. zaworów stalowych do butli stalowych - wykonanie stalowo brąz. 1.000 szt. zaworów do napełniania butli stalowych, 1.000 szt. zaworów trójdrogowych ze śrubkami i 4.000 szt. trójników stalowych ze śrubkami.

Wzory do obejrzenia w gazowni w Zabrze, ul. Stalmacha nr 7.

Oferty należy składać do dnia 20. 7. 1948 r. w zapieczętowanej kopercie z nagłówkiem: „Oferta na reduktory z 200 atm./m³ S. W.“ w Górnośląskich Zakładach Gazowych w Zabrze, ul. Wołności 311. (2736)

Wolne posady

ENERGICZNY organizator z wyższym wykształceniem handlowym i znajomością obecnego ustawodawstwa skarbowego na stanowisko kierownika biura poszukiwany. Zgłoszenia wraz z życiorysem kierować do Stow. Kupców Polskich w Zabrze, ul. Wołności 291. 81042

FRYZJERKA wykwalifikowana potrzebna zaraz, na stałe Zakład Fryzjerski - Cieplice, Mireckiego 18. 4189d

POTRZEBNI pracownicy (ce) biurowi, posiadający kilkuletnią praktykę, biegłe liczący z ładnym charakterem pisma, do pomocy w wydziale buchalterii. Nieznający buchalterii zostaną przyuczeni. - Zgłoszenia skierować do zyciorysem i świadectwami w godzinach 11 - 15 w Biurze Personalnym Państwowych Zakładów Przemysłu Wełnianego Nr 7 w Sosnowcu, ul. Zeromskiego 1. 4144d

P. P. B. HYDROTREST - przyjęli robotników do roboty ziemno - kanalizacyjnych. Mieszkania stółdzkie zapewnione. Warunki dług umowy. Zgłoszenia: Katowice ul. Kopalinian. 8271f

SAMODZIELNA sile 10 pilnowania na dobrych warunkach poszukuje „Astra“ Wałbrzych Ratuszowa 4. 4185d

PAŃSTWOWE Gimnazjum i Liceum Handlowe w Jeleniej Górze poszukuje nauczycieli organizacji i techniki handlu, języka angielskiego, techniki reklamy, ćwiczeń cielesnych oraz matematyki i fizyki. Zgłoszenia do Dyrekcji Jelenia Góra, ul. Teatrna 7. 4192d

RETUSZERKA - fotografistka, potrzebna od zaraz. Zgłoszenia, Kowary Rynkowa 27. 4190d

POTRZEBNA wykańczarka do pracowni futer. Henryk Kabut, Chorzów, Jagiellońska 4. 8234g

SZOFRER-MECHANIK, specjalista Opla-Bilitza 3 t. z długoletnią praktyką może objąć dobrze płatną posadę od zaraz. Zgłoszenia kierować wraz z świadectwami do „Czytelnika“ Rybnik pod „Szofer“. 6285g

SPÓŁDZIELNIA zamknięta poszukuje rutynowanego księgowego. Zgłoszenia: Zarząd, Miarki 1, tel. 24-96. 4181d

URZĘDNIKI energicznej brystry, maszynopismo konieczne szuka prywatna firma. Oferty zyciorysem „Czytelnik“ Katowice pod „Odpowiedzialna“. 4183d

INTELEKTYWNE energiczne lat 30 - 40 poszukuje prywatna wytwórnia w Ligocie. Oferty z życiorysem „Czytelnik“ Katowice pod „Zaufana“. 4132d

OGRODNIK PSZCZELARZ samotny, dobre warunki, poszukiwany na Pomorze Zachodnie. - Zgłoszenia: ADMINISTRACJA MIAST KU - PIEKARY ŚLĄSKIE 8295g

POSAD POSZUKUJĄ

HANDLOWIEC b. prokurent - kierownik Oddziału Sp. Akc. przyjmie posadę w prywatn. sektorze, obejmując poważne przedstawicielstwo. Może złożyć gwarancję hipoteczną. Oferty „Czytelnik“ Katowice sub „Handlowiec“. 6305g

GOSPODYNIA poszukuje za trudnienia do 1 lub 2 osób, również na wyjazd. Zgłoszenia: Jelenia Góra „Słowo Polskie“. 4187d

WYCHOWAWCZYNI - PIELEGNIAKOWA poszukuje posady do noworodka, lub niemowlęcia. Świadectwa posłać, Listy prośbę kierować do Dziennika Zachodniego Katowice pod „KWALIFIKACJA“. 8237g

SZOFRER z czternastoletnią praktyką poszukuje pracy Zgłoszenia do Dziennika Zachodniego Katowice pod „Sumienny“. 8109g

BUCHALTER - bilantysta przyjmie pracę popołudniową. Oferty: „Czytelnik“ Katowice pod „Płyn“. 8304g

FRYZJER z kartą rzemieślniczą, organizator, dobra sila, szuka odpowiedniej posady. Zgłoszenia: Wrocław, ul. Ruska 38, firma Mandziuk. 8274g

HANDLOWIEC, maszynowy górniczy art. techn. spec. łożyska kulkowe, poszukuje zajęcia. Oferty „Czytelnik“ Katowice „6923“. 8281g

SAMOTNA, inteligentna, 36-letnia, przyjęła posadę jako gospodyni u samotnych, chętnie na parafii. Oferty „Czytelnik“, K-ce „6920“. 8285g

WYKWALIFIKOWANA zająca księgową listę plac, korespondencje, maszynopismo, zmienić pracę wzgl. przyjmie pracę popołudniową. Oferty „Czytelnik“ Katowice „6908“. 8303g

ALUMINIUM w proszku oraz WOSKÓW mlekkich każda ilość kupimy. Oferty: „MERKURY“ Kraków. Stradom 10, tel. 556-15. 3930d

PARCELE Brynów - Ochocze kupię. Oferty do „Czytelnika“ Katowice pod Nr „6723“. 7992g

KUPIE ŁOŻYSKA KULKOWE R 7. Zgłoszenia: Bytom Wallisa 14, m. 6, tel. 41-33. 8259g

KUPIE parcele w Starym Bielsku lub Aleksandrowicach. Zgłoszenia „Czytelnik“ Bielsko pod nr „391“. 4156d

RUDAWSKA Fabryka Papieru w Rudawie poczta Bodzanów, pow. Nysa zakupi: 1 syrene elektryczna wirnikowa moc 3 KW, 380 V, oraz 2 zegary kontrolne do sterowania kart robotniczych. 4197d

KUPIE tryb dyferencjalowy 78 zębów tryb dyferencjalowy atakujący 19 zębów, tryb ze skrzynek biegów 22 zęby - Lanz-Buldgo 55 km szybkoobrotowy szosowy - Langer, Szczecin, K5 noppickiej 16. 4181d

MASZYNY do produkcji mydła toaletowego (walce, peluteczka stemplarka i inne kupię. Oferty: „Czytelnik“ Katowice pod „6914“. 8295g

KUPIE silnik do samochodu „Dodge“ 3 T. Oferty ze szczegółami kierować pod „Ekspres“ Cieszyń, ul. Miarki 4. 4159d

SPRZEDAŻ

MYŚNIKI artykuły gaz. Sprzedaż - kupno BYTOM. Moniuszki 15. 874g

SPRZET SPORTOWY Piśko, Jan Pujdak i S-ka - Łódź Piotrkowska 83. 3943d

KOZUCHY wartownice drukarek, nowe niekierowane oraz zakłady kuśnierstwa poleca Zakład Kuśnierstwa Drodzkiego i Włocławskiego ul. Bartłomiejskiego 2, dawn. Kołomyjski 4125d

MIŁYŃSKIE maszyny, wszelkie przybory dostarcza firma Kanarek, Kraków, Mazowiecka 35. 3917d

DO SPRZEDAŃIA chlorek wapna. Wiadomość: Skład Materiałów Budowlanych. Legnica, Reymonta 8. 4142d

„PONTIAC“ supersport stan pierwszorzędny sprzedam. Wiadomość: Stalownia Sportowa, Sosnowiec Warszawa 1. tel. 625-81. 8138g

CIĄGNIK 15 ton „Deutz“ trzy cylindrowy, 55 KM na chodzie z 10-tonową przyczepką oraz samochód 5-ton. „Magirus“ na nowych gumach po generalnym remoncie sprzedam. Katowice, tel. 336-98. 8193g

OPEL - OLIMPIA, górnorożnicowa w doskonałym stanie nowy motor, 6 nowych opon, motor zapasowy - sprzedamy. Wiadomość: telefon 331-00. 8146g

FABRYCZNE nowy Zindapp 600 cm3 sprzedam - Kościuszki 2 - garaże. 8308g

SZCZOTKI - PEDZLE hurt - detal JAN SICHOWSKI 2618 Kraków ulica Florjańska nr 36 w podwórzu tel. 570-34

CAŁA POLSKA używa pastę do obuwia „FLEGANT“ bo jest dobra i tania!! Zadać wszędzie!! - Wytwórnia Kraków Czarna 6. Zamiejscowym wysyłka za pobraniem pocztowo. 3921d

CIĄGNIK transportowiec 150 KM, nośność 5 ton, silnik pociągowa 25 ton z przyczepką 15 ton stan pierwszorzędny sprzedam. Piotrków, Retoryka 18, telefon 583-61. 8187g

ŁOŻYSKA kulkowe - części maszyn rolniczych - dostarcza „Lemlesz“ Kraków Rynek Klepański 6 tel. 636-10. 8038g

JADALNIE prawie nową, dąb - orzech sprzedam, Gliwice, tel. 22-93. 8274g

SPRZEDAŻ tanio lokomobile na chodzie, 8 atmosfer. Wiadomość: Sorokin, Sułkowskiego poczta Siewierz. 8278g

PARCELA pod budowę w Piotrowicach 3200 m² do sprzedania. Piotrowice, ul. Kościelna 30 m. 5. 8252g

N. S. U. 350 cm. górnorożnicowy, stan b. dobry, gumy nowe - sprzedam. Oferty „Czytelnik“ Katowice pod „55“. 8238g

FABRYCZNE NOWY samochód osobowy FORD PREFECT produkcji angielskiej do sprzedania. Oferty: „Czytelnik“ Katowice pod „Ford“. 8201g

ZAMIENIE 4 1/5 pokoju - Bytom na faktice WILLOWE - OGRÓD w Opolu. Zgłoszenia pisemnie Dziennik Zachodni Bytom pod „SŁONECZNE“. 8301g

BYTOM - szukam 2 1/2 - 3 1/2, pokojowego słonecznego mieszkania, - okolice Rzeźni z zwrotem kosztów remontu. Zgłoszenia Dziennik Zachodni Bytom pod „LEKARZ“. 6309g

Leżenie handlowe

POSZUKUJE lokalu na Ziemianach Odzyskanych na krawiectwo w różnych miastach za zwrotem kosztów B. pilne zgłoszenia: Gorski, Zalesie k. Warszawy, Włta Stwosza 8. 4140d

LOKAL w Katowicach przy ul. Katowickiej 2, pokoje, kuchnię lub pokój i kuchnię w Katowicach. Oferty „Czytelnik“ Katowice „100“. 8243g

ZGUBIONO dowód osobisty, kartę rejestracyjną RUKU Wałbrzych, odcinek zameldowania na nazwisko Maliszewski Piotr, Solice „100“. 8194d

SKRADZIONO kłosażeczkę wojskową RUKU Gliwice, legitymację osadników wojskowych na nazw. Lijaj Stanisław zam. Darnków. 4188d

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RUKU Paczków, Zabawa Aleksander, Maciejowice, pow. Grodków. 4176d

UNIEWAŻNIAM wszystkie zgubione dokumenty na nazwisko Ambroży Franciszek - Myszków. 4176d

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty, kartę rejestracyjną RUKU Sosnowiec, Zgłowski Apoloniusz - Helenówka gmina Myszków. 4173d

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację nr 32 - Francęki Brunon, wystawioną przez Zjednoczenie Przedsiębiorstw Wiertniczo-Górniczych - Katowice. 8243g

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną nr 164-281 z dnia 28. 1. 48 r. wystawioną na: „Ars Catholica“ Sp. z o. Tartak Lyski. 825g

UNIEWAŻNIAM wszelkie skradzione dowody osobiste wraz z zaświadczeniem tymczasem. Rajmund Szolc, Pszów, pow. Rybnik. 8288g

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną wydaną przez PKU Żywiec, zaświadczenie odbiera dwudziecioletni wydział na Duce Stefan - Swinna, pow. Żywiec. 4193d

SKRADZIONO kłosażeczkę wojskową RUKU Gliwice, prawo jazdy województwa katowickiego, odpis karty rejestracyjnej na firmę Rofan Kosmowski i S-ka, Katowice ul. 3-go Maja 14 i inne dokumenty na nazwisko Bolesław Kosmowski, Gliwice, Rynek 8. 8270g

ZGUBIONO zaświadczenie tymczasowe rehabilitacji - wydane Starostwem Bielskim na nazwisko Czyż Helena, Bielsko, ul. Cieszyńska 94. 4164d

WYTWORNIĘ MYDEŁ, proszków do prania i gliceryny urzędowo uruchomię i przyuczę personel. Oferty: „Czytelnik“ Katowice pod „Fachplan“ 8232g

ODWOLUJE POSADZENIE o kradzież ob. WINKLER Aniela, z Bytomia, ul. Józefowska 27, na szkole JÓZEFOWSKIEJ Genowefy. KUNA Piotr. 8252g

ROZNE

Ważne dla kupujących obiekty na Ziemiach Odzyskanych

Trudno wymagać, aby wszyscy mieszkańcy Ziemi Odzyskanych którzy pragną nabyć na własność domy mieszkalne, warsztaty czy inne nieruchomości, kupowali dzienniki ustaw i poświęcali się studiowaniu formułek prawnych, często zawyżonych.

Chcąc przyjść z pomocą szerokim rzeszom, które nie mają na takie studiowanie czasu, a muszą być poinformowane ściśle, aby nie popełniać błędów przy skła-

daniu wniosków na upatrzone obiekty — dla tych właśnie szerokiego rzesz obywateli Wydawnictwo Zachodnie wydało książkę Jana Pietkiewicza pt. „Kupujemy dom na Ziemiach Odzyskanych”.

Autor, prawnik, przejrzystość, a wyczerpująco i ściśle omawia kwestie, które obiekty wylączone są ze sprzedaży, kto ma pierwszeństwo w nabywaniu nieruchomości. Podaje, obszernie potraktowane, ustalenie wartości szacunkowej i ceny sprzedaży obiektów, jak również komu i jakie przysługują ulgi, odliczenia i zachowania.

Czytelnik znajdzie bardzo dokładny opis działalności Komisji Klasyfikacyjnych i Odwoławczych, oraz przypadki, w których odwołania będą rozpatrywane. Ważny jest również rozdział omawiający spłatę i zabezpieczenia należności.

Ważne te i pozytywne wiadomości zamknął autor na sześćdziesięciu kilku stronach swej pracy, ilustrowanej fotografiami obiektów już przez Komisję oszacowanych. Niska cena tej pozytywnej książeczki (zł 140) również jest kalkulowana z myślą o czytelniku, który musi być poinformowany, a nie zawsze jest w możności płacić wygórowaną cenę za potrzebne mu informacje.

Ludowa Marynarka Wojenna — na straży pokojowej pracy Wybrzeża!

WTOREK, 13 LIPCA

6.00 Sygnał czasu, pobudka młodzieży. 6.05 Gimnastyka. 6.15 Dziennik. 6.30 Muzyka. 6.50 Program dnia. 7.00 Skrót wiadomości. 7.05 Muzyka. 7.20 Pogadanka. 7.30 Muzyka. 8.20 Odcinek powieści. 8.35 Muzyka. 8.35 Informacje ogólnopolskie. 9.00 Skrzynka PCK. 9.10 Zapowiedź programu. 9.15 Lekcja języka czeskiego. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.04 Dziennik. 12.25 Transkrypcje fortepianowe. 12.45 Poradnik wiejski. 13.00 Audycja rozrywkowa. 13.45 I audycja z cyklu „Kompozytor Tygodnia”. 14.30 Koncert zyczeń. 14.45 Lekcja języka czeskiego. 15.00 Informacje polskiej południowej. 15.15 Artykuł aktualny. 15.25 Komunikaty. 15.30 Skrzynka ogólna. 16.00 Dziennik. 16.20 Odczyt z Wrocławia. 16.30 Muzyka operetkowa. 17.00 Słuchowisko. 17.45 Gra w szachy. 18.00 Mówi. Wystawa Ziemi Odzyskanych. 18.05 Od melodii do melodii. 18.45 Felieton. 19.00 Reportaż dźwiękowy. 19.30 Odcinek powieści. 19.45 Koncert symfoniczny. 20.15 Koncert popularny. 21.00 Dziennik. 21.50 Skrzynka techniczna. 22.00 Muzyka taneczna. 22.45 Zapowiedź programu. 22.50 Muzyka na dobranoc. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Muzyka taneczna. 23.20 Program na jutro. 23.30 Hymn i koniec audycji.

2.116 bibliotek, 900 czytelników, 38.500 odczytów K.C.Z.Z. w walce o upowszechnienie kultury

Warszawa. Duży wkład K. C. Z. Z. w dzieło upowszechnienia kultury wysuwa obecnie organizację tę na czoło ogólnopolskiego frontu walki o oświatę i kulturę.

Odbity ostatnio krajowa narada działaczy kulturalno-oświatowych, bilansując wszystkie osiągnięcia i ustalając dalszą linię wytyczną działań na tym polu, wykazała, że działalność K. C. Z. Z. posiada za sobą bardzo poważne osiągnięcia i ma największe możliwości, aby na drugim etapie kampanii kulturalnej dokonał jeszcze więcej. Wygłoszony na

zjeździe działaczy kulturalno-oświatowych referat prezesa Spółdzielni Wyd. „Czytelnik”, Jerzego Borejszy nakreślił właściwe drogi wychowania szerokich mas w warunkach nowej rzeczywistości polskiej.

K. C. Z. Z. posiada swe zasadnicze zadania w akcji upowszechnienia czytelnictwa i rozwinięcia masowej propagandy książkowej. Zadanie to obecnie jest już tym łatwiejsze do wykonania, że dotychczasowa praca K. C. Z. Z. wykazuje w tej dziedzinie poważne postępy.

K. C. Z. Z. organizuje konkursy dobrego czytania, wieczory dyskusyjne, literackie, autorskie, wystawy książki itp. Związki Zawodowe zakładają czytelnie w świetlicach, klubach domach kultury, organizują sieć stałych i ruchomych bibliotek. Przy Zarządach Głównych, Okręgowych Komisjach i poszczególnych działach Związków Zawodowych organizuje się biblioteki specjalne, dostosowane do potrzeb aktywistów związkowych, zaś w większych zakładach pracy biblioteki dla ogółu pracowników i ich rodzin. Dla udostępnienia książki pracownikom mniejszych zakładów przemysłowych i państwowych majątków rolnych, Komisja Centralna Związków Zawodowych tworzy centralę bibliotek ruchomych.

Związki Zawodowe zorganizowały już dotychczas 2.116 bibli-

tek, w których zgromadziły ok. 900.000 tomów. Założonych zostało również 900 czytelników. Ruchome biblioteki związkowe docierają do najbardziej oddalonych zakątków naszego kraju, a na Ziemiach Odzyskanych odgrywają pionierską rolę krzewicieli kultury polskiej.

Ponadto Związki Zawodowe prowadzą szeroko zakrojoną akcję odczytów popularnych. W r. ub. wygłoszono 38.500 odczytów, referatów i pogadanek dla przeszło 3 mil. słuchaczy.

Do poważnych osiągnięć należą również zaliczyć rozwinięcie masowego ruchu świetlicowego, mającego zasadnicze znaczenie w akcji walki z analfabetyzmem. — Rozwinięto samorodną twórczość artystyczną w zespołach teatralnych, organizowanych przez K. C. Z. Z. Zespoły te skupiają obecnie ponad 100.000 osób, a ich dorobek zareprezentował znakomicie zakończony niedawno Festiwal

Amatorskich Zespołów Teatralnych.

Na drugim etapie ofensywy kulturalnej, rozwijanej w oparciu o skoordynowaną działalność całej

Ułatwi pracę usunie troskę mili życie „MODA i ŻYCIE PRAKTYCZNE” Nr 20

go społeczeństwa, ruch zawodowy zajmować będzie nadal czołową pozycję w walce o oświatę i kulturę dla mas.

HUMOR

— W tym pojedynku wygrał pan o całe pięć centymetrów... („Regards”)

Niedziela remisów w Lidze

»Ruch« utrzymuje pozycję lidera remisując z Polonią 1:1 (0:1)

Był to, w atmosferze ogromnego napięcia odbył się wczoraj na boisku Polonii w Bytomiu mecz o mistrzostwo Ligi Państwowej pomiędzy Ruchem a Polonią. Spotkanie to zakończyło się wynikiem remisowym 1:1 (0:1).

Pierwsza połowa gry należała zdecydowanie do „Polonii”, która już w 6 minucie ze strzału Szmida zdobyła prowadzenie. Dopinała to drużyna Polonii, której lotny atak ciągle zagraża bramce Ruchu.

Drużyna Ruchu jest w tej połowie gry wyraźnie niedysponowana i nie umie się zdobyć na wyrównanie, mimo że atak jej miał kilka okazji po temu. Tuż przed końcem pierwszej połowy,

Cieślak nie wykorzystał murowanej szansy, która mogła dać bramkę.

Po przerwie sytuacja zmienia się wyraźnie na korzyść Ruchu. Już w trzeciej minucie bramkarz Polonii z trudem wylapuje strzał Przecherki. W 15 minucie Cieślak znajduje się sam pod bramką Polonii, lecz strzał jego przelotny ponad poprzeczkę. W 16 minucie wyrównanie wisi już dosłownie na włosku, gdyż atak Ruchu bombarduje bramkę Polonii trzykrotnie z rzędu, jednak bezskutecznie. W 20 minucie bramka Ruchu jest zagrożona, ale Polonia nie potrafi strzalewo wyzyskać rogu. W 30 minucie pada silny strzał Alszera, który wylapuje nakrywką Wiczorkowski.

Dopiero w 40 minucie Kubiaki wyrównuje wynik piękną główką.

W Ruchu najlepszym był Bartyla, a w drużynie Polonii Szmidt

Rymer — ZKK Poznań 3:3 (2:1)

Poznań. Przy udziale 6 tysięcy widzów odbył się na boisku

Wisła — Widzew 8:0 (7:0)

Kraków. W spotkaniu z outside-rem klasy państwowej łódzkim Widzewem, Wisła odniosła zdecydowane zwycięstwo w stosunku 8:0 (7:0).

Warta — ŁKS 3:3 (2:2)

Cracovia — Legia 2:0 (2:0)

Ruch	13	21	46:14
Cracovia	13	21	34:16
Legia	13	16	33:21
AKS	13	15	24:22
Wisła	13	14	38:21
Polonia Bytom	13	14	24:24
ZKK Poznań	13	12	25:27
Warta	13	12	24:29
Polonia W-wa	12	11	24:26
Garbarnia	12	11	17:20
Rymer	13	11	31:38
ŁKS	13	10	32:38
Tarnovia	13	8	14:29
Widzew	13	4	16:57

Czesi byli lepsi!

L. T. C. Praga — Pogoń Katowice 7:2

Katowice (KL). W drugim dniu rozgrywek tenisowych LTC Praga—Pogoń Katowice spotkał się przedpołudniem juniorzy Nepomucky i Lcis. Polak wygrał to spotkanie po ciężkiej trzeczsetowej walce 4:6, 6:2, 11:9. Popołudniu Smolinski pokonał bez większego trudu Piątkę 6:1, 6:2. Polak mimo przegranej zaprezentował się znacznie lepiej, niżli w spotkaniu z Dostalem.

W drugiej grze pojedynczej Dostal wygrał z Chytrowskim 6:3, 8:6. Chytrowski zagrał bardzo ambitnie i miał miejscami doskonałe momenty.

Spotkania między paniami oczekiwano z dużym zaciekawie-

nem. Wydawało się, iż Jilkova będzie miała łatwe zadanie. Popławska tymczasem zgotowała niespodziankę i była o włos od zwycięstwa. Brak opanowania pozbawił ją tego sukcesu. Zawodniczka LTC wygrała spotkanie po trzeczsetowej ciężkiej walce 1:6, 8:6, 6:2. Trzeba wspomnieć, że Polka prowadziła w drugim secie 5:2.

Na zakończenie spotkania odbyła się gra podwójna, w której para polska Chytrowski i Bratek przegrała gładko z parą Dostal—Smolinski 6:0, 6:3. Drugi punkt dla barw polskich zdobył Niestrój w spotkaniu z Vasakiem. Ogólny wynik 7:2 dla LTC.

Matias, Widzów na meczu z gorą 20 tysięcy.

Mecz ten zdecydował o zdobyciu przez Ruch mistrzostwa Ligi w rundzie wiosennej.

ZKK w Poznaniu mecz pomiędzy Rymerem i ZKK. Do przerwy przeważała drużyna Rymera, co znalazło swój wyraz w dwóch bramkach, zdobytych przez jej atak.

Po przerwie ambitna drużyna ZKK podrywa się do ataku i mecz kończy się remisowym wynikiem 3:3.

Gra była z obu stron prowadzona na dość słabym poziomie.

Bramki dla Rymera zdobyli: Kluszczyk, Kurzeja i Pierchała, dla ZKK Bednarek, Wojciechowski II i Białas. Sędziował poprawnie p. Leciak.

»Piast« Gliwice mistrzem

Drugi dzień Mistrzostw Pływackich Śląska

Gliwice. W drugim dniu Mistrzostw Pływackich Śląska, uzyskano następujące wyniki:

100 m st. dow. panów: 1. Procel (Pogoń) 1,06,1, 2. Fudała (Piast) 1,07,5, 3. Zimny Jan (Polonia) 1,09,2;

100 m na wznak pań: 1. Kaletowa (Piast) 1,37,0, 2. Niedzieliówna (Piast) 1,40,4, 3. Kokotówna (Pogoń) 1,43,9;

100 m st. klasycznym panów: 1. Krauze (Piast) 1,23,6, 2. Kolar (Piast) 1,26,1, 3. Chwałczyk (Zjednoczenie Zabrze) 1,27,0.

II przedbieg: 1. Szoltysek (Pogoń) 1,22,0, 2. Langer (Piast) 1,22,0, 3. Serafin (Zjedn.) 1,24,7;

100 m st. dowolnym pań: 1. Liszkówna (Piast) 1,21,8, 2. Szmiltówna (Piast) 1,28,0, 3. Matejówna (Polonia) 1,31,2;

200 m st. klasycznym panów: 1. Krauze (Piast) 2,59,0, 2. Brzęczek (Polonia) 3,05,6, 3. Szoltysek (Pogoń) 3,07,5;

200 m st. dowolnym panów: 1. Ramola (Polonia) 2,33,7, 2. Zimny (Polonia) 2,38,0, 3. Fudała (Piast) 2,39,0;

200 m st. klasycznym pań: 1.

Istel (Zjedn.) 3,31,0, 2. Przybyła (Zjednoczenie) 3,31,2, 3. Hulokówna (Piast) 3,40,8.

Final 100 m st. klasycznym panów: 1. Szoltysek (Pogoń) 1,20,0, 2. Langer (Piast) 1,21,8, 3. Serafin (Zjedn.) 1,22,8.

Sztafeta 4 x 100 st. dowolnym pań: 1. Piast I w składzie: Niedzieliówna, Kaletowa, Liszkówna, Achtelikówna 5,57,7; 2. Piast II w składzie: Wygaszówna, Hulokówna, Szmiltówna, Kolarówna 6, 39,0; 3. Zjednoczenie w składzie

dziu: Tyrła, Salwiczek, Daniel, Przybyła 7,41,8;

3 x 100 st. zmiennym panów: 1. Piast I: Langer, Krauze, Fudała 3,45,9, 2. Pogoń I: Was, Szoltysek, Procel 3,53,5, 3. Polonia: Gajdzikiewicz, Zimny, Kula 4,02,0.

Klasyfikacja ogólna: I. Piast, Gliwice 846 pkt. II. Polonia, Bytom 588 pkt. III. Pogoń Katowice 225 pkt. IV. Zjedn. Zabrze 183 pkt. V. Siemianowiczanka, Siemianowice 27 pkt.

Pogoń — Rafo (Kuznia Raciborska) 10:7 (6:1) w szczypiorniaku

Katowice. Wykorzystując przerwę w rozgrywkach ligowych, katowicka Pogoń rozegrała wczoraj spotkanie z mistrzem klasy A Śląska Opolskiego, drużyną Rafo z Kuźni Raciborskiej, zwyciężając ją w stosunku 10:7 (6:1).

W pierwszej połowie zdecydowana przewaga miejscowych. W drugiej — atak Pogoni, co zdarza się już od dłuższego czasu, nie wytrzymał kondycyjnie i dlatego u-

dało się gościom wybitnie poprawić niekorzystny stosunek bramkowy.

Bramki dla zwycięzców zdobyli: Piechowicz 3, Kazeł, Ziaja, Piechula po 2 oraz Klukowski 1. Dla pokonanych — Kulik 4 i Szrajer 3. Sędziował poprawnie p. Połoczek.

W przedmeczku Pogoń II zwyciężyła drugą drużynę Rafo w stosunku 6:4 (4:4).